

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . " 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemov mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Inserati: ==
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, smernice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 2) vin.
 == Poslano: ==
 enostolpna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 dolge in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bozn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Przemysl — padel.

Utrdbe in ves vojni material pred padcem uničili.

V Karpatih divja velika bitka dalje.

URADNO POROČILO O PADCU PRZEMYSLA.

Dunaj, 22. marca. Uradno se raz-
 glasi: Po štiri in polmesečnem obko-
 bljenju, po izčrpanju svojih sil je trd-
 njava Przemysl 22. t. m. častno padla.
 Ko so zaloge živil sredi tega mese-
 ca postale majhne, se je odločil gene-
 ral infanterije, pl. Kusmanek, k zad-
 njemu napadu. Izpadalne čete so 19.
 t. m. na vse zgodaj prodrle preko črte
 travniških pasov in so se do skrajno-
 stih zdržale v sedemurnem boju na-
 sprti močnim ruskim silam.

Čežnja jih je številna sovražniko-
 vna remera prisilila umakniti se za trd-
 njavski pas.

V naslednji noči so Rusi napadli
 przemyslskih utrdb. Ti napadi so
 bili precej uspešni, zrušili v ognju hra-
 bno in branečih utrdb. Ker je po izpa-
 du 19. t. m. tudi po največjem varče-
 vanju s hrano bilo močnejše le še tri dni
 za uporabi, je trdnjavski poveljnik med
 obilnim ukaz, po preteku tega roka
 uničenju vsega vojnega materi-
 jala nesto sovražniku prepustiti.

Kakor poroča letalec iz trdnjave,
 so res posrečilo utrdb, vse topove,
 artiljerijo in utrjene naprave pravočas-
 no razrušiti.

Žrtevoplnemu vzdržanju in zad-
 njemu boju posadke ne pristojajo manj
 hvale, kakor njenemu junaštvu v prej-
 šnjih viharjih in borbah. Tega prizna-
 nja tudi sovražnik przemyslskim ju-
 nakom ne bo odrekal.

Padec trdnjave, s katerim je vod-
 stvo armade že dalje časa moralo ra-
 čunati, nima nobenega vpliva na polo-
 žaj v velikem.

Pri armadi na vojnem polju tra-
 jajo boji v karpatskem oddelku od užo-
 škega prelaza do sedla pri Konieczni.

Namestnik šefa generalnega štaba:
 pl. Höfer, fml.

ARMADNO POVELJE MARŠALA NADVOJVODA FRIDERIKA O PADCU PRZEMYSLA.

Dunaj, 22. marca. (K. u.) Maršal
 nadvojvoda Friderik je izdal sledečo
 armadno povelje:

Po 4 in pol mesečnih junaških bo-
 jih, v katerih je imel brezobzirno in
 vztrajno, a vedno brezuspešno napača-
 joči sovražnik neizmerno izgube in ko
 so se krvavo odklonili njegovi še zad-
 nji čas, osobito 20. in 21. marca ponoči
 in podnevi podvzeti poizkusi, da bi s
 silo vzel trdnjavo, je junaška posadka
 trdnjave, ki je še 19. t. m. z zadnjo silo
 poizkusila, da razbije premogočni oble-
 govalni obroč, prisiljena po lakoti, na
 povelje, in ko je porušila in razstrnila
 vse utrbe, mnstve, orožje in vojni
 material vsake vrste, prepustila raz-
 valine Przemysla sovražniku. Nepre-
 maganim przemyslskim junakom naš
 tovariški pozdrav in zahvalo. Prema-
 gale so jih naravne sile in ne sovraž-
 nik. Ostanejo nam svetel zaled zveste-
 ga izpolnjevanja dolžnosti do najskraj-
 nejše meje človeške moči. Ohramba
 Przemysla ostane za vse večne čase
 svetel zmagovalni list naše armade.

Maršal nadvojvoda Friderik.

Hrabra posadka v Przemyslu se je
 morala udati — težko se je sprijazniti s
 to žalostno novico, vendar smo se med se-
 danjo vojsko morali privaditi že na mnogo
 hujšega. Przemysl je bil naš ponos in naša
 nada. Še nam je pred očmi slika, ko so
 sredi septembra preplavili Galicijo valovi
 ruskih vojni množic in je trdnjava stala
 tu kot otok v razburkanem morju. Cela
 ruska armada pod Dimitrijevem je obko-
 lila trdnjavo. Neprimerno hrabrost je po-
 kazala posadka. Strašni boji, ki so se tak-
 rat odigrali pred utrdbeno črto, spadajo v
 častno knjigo naše hrabre armade. Brez-

uspešni so bili vsi napor Dimitrijeva, da
 bi prisilil posadko k predaji. Vsi se še
 spominjamo odgovora, katerega je poslal
 podmaršal Kusmanek ruskemu poveljniku.
 Prišlo je nato do bitke ob Sanu. Zmago-
 vite so bile naše čete nasproti vsem novim
 ruskim naskokom in našemu južnemu krilu
 se je pri Starem Samborju posrečilo obiti
 rusko krilo. Tu so pa nastopili dogodki
 na nemškem krilu pri Varšavi, ki so na-
 potili vojno vodstvo, da zaenkrat odloži
 odločitve. Oprostitvev Przemysla je žal tra-
 jala le kratek čas. Začetkom novembra je
 bila trdnjava drugič obkoljena. Skoro pet
 mesecev je Przemysl ključoval sovražniku.
 Hrabro vztrajnost obkoljenih čet je celo
 sovražnik spoštoval. Spominjamo se še,
 kako so praznovali Božič in kak dogovor
 se je sklenil med oblegovalci in obleganci.
 Nekaj tednov sem je pa postajal položaj
 čezdalje bolj kritičen. Prišlo je primanj-
 kovat živil. V duhu si lahko predstavljamo
 duševno razpoloženje trdnjavskega povelj-
 nika, ki je natančno poznal nevarnost in
 zastoj upal na rešitev. Po letalcu je ob-
 vesil vrhovno poveljstvo o kritičnem po-
 ložaju. Kljub napredovanju v karpatskih
 prelazih in Bukovini ni bilo več misliti na
 to, da bi pravočasno prišla naša armada
 do Przemysla. Kusmanek je dobil povelje,
 naj tri dni prej, predno zmanjka živil, po-
 izkusi še en izpad, uniči forte, topove, ka-
 kor tudi ves ostali vojni material in šele
 potem, ko bo to delo izvršeno, trdnjavo
 prepusti sovražniku. Uničenje lastnih utrdb
 je bilo močnejše najhujše delo, kar ga je
 morala opraviti hrabra posadka. Vendar
 je bilo vse to potrebno. Rusi bodo tedaj
 v Przemyslu dobili komaj toliko vojnega
 materiala, kolikor so ga izgubili v mazur-
 ski bitki. O usodi posadke se ni nobenih
 poročil. Dvomimo, da bi bil sovražnik
 tako plemenit, da bi dovolil tej hrabri četi
 prost odhod. Skoro gotovo so Rusi odpe-
 ljali posadko v vojno ujetništvo.

Naše čete, ki stoje v Karpatih pred
 veliko odločitvijo, ne bodo vsled padca

Przemysla prav nič izgubile na navdušenju
 in bojevitosti. Saj hrabre posadke v Prze-
 myslu ni premagalo rusko orožje, ampak
 lakota. Padec trdnjave je vsekako pospe-
 šilo dejstvo, da je na eni strani po opro-
 stitvi Przemysla sredi oktobra pribežal ve-
 lik del civilnega prebivalstva iz sosednjih
 delov vzhodne Galicije pod okrilje trdnjav-
 skih fortov, na drugi strani pa je posadka
 pri ponovnih izpadih ujela okoli 20.000 Ru-
 sov ter jih pripeljala v trdnjavo. Vse te
 tisoče ljudi je bilo treba preživljati in tako
 so se zaloge izpraznile prej, kakor bi se
 sicer to zgodilo. Posadka s svojim vrlim
 poveljnikom na čelu je storila svojo po-
 polno dolžnost in zasluži v zgodovini se-
 danje vojske časten list.

IZ ZGODOVINE OBLEGANJA.

Ko so se naše armade po bitki pri
 Grodek umaknile proti zahodu in jugo-
 zahodu, je dobila trdnjava Przemysl na-
 logo, da veže dele ruskih armad. Trd-
 njava je obkolila armada bivšega bolgar-
 skega generala Dimitrijeva, ki se je odlo-
 čil, da vzame Przemysl z splošnim nasko-
 kom. Napad se je ponesrečil in zadal Ru-
 som občuten poraz, ki jih je stal okoli
 70.000 mož. Dne 10. oktobra je bila trd-
 njava oproščena, Rusi so se umaknili za
 reko San. Pričela se je velika bitka ob
 Sanu in trajala do prvih novembarskih dni.
 Ko sta se pa armadi Hindenburga in
 Dankla ob Visli morale umakniti pred ru-
 sko premočjo, se je naše vrhovno povelj-
 stvo odločilo, da umakne tudi zmogovito
 južno krilo in Przemysl je stal pred dru-
 gim obleganjem. Dne 2. novembra je izdal
 trdnjavski poveljnik poziv na civilno pre-
 bivalstvo, naj mesto zapusti in že 5. no-
 vembra je bila trdnjava prepuščena sama
 sebi. Naša armada se je že umikovala.
 Dne 9. novembra so Rusi pričeli trdnjavo
 obkoljevati. Kmalu po 12. novembru je
 pričel sovražnik obstreljevati trdnjavo, ki
 je štela okoli 40.000 mož, ruska oblego-
 valna armada je štela do 150.000 mož.

LISTEK.

Nova Edisonova iznajdba za podmorske čolne.

Vsi dosedanja poizkusi za sestavo po-
 polnoma nenevarnih akumulatorjev niso
 imeli željenega uspeha. Sedaj pa prihaja
 iz Amerike vest, da se je Edisonu posre-
 čilo sestaviti jako močan in docela varen
 akumulator, čegar raba izključuje vsako
 nevarnost za posadko. Novi Edisonov
 podmorski čoln bo na morskem površini go-
 nil motor, ki bo obenem polnil akumula-
 torje za pogon pod vodo. Sicer tudi ta naj-
 novejša iznajdba ni brez gotovih pomanj-
 kljivosti, vendar se more vprašanje sma-
 trati kot v načelu rešeno.

Že pred več leti se je slišalo o Ediso-
 novem akumulatorju, ki naj bi v tehniki
 povzročil popoln preobrat, ker da omogo-
 čuje veliko večje nakopičenje električne
 sile nego dosedanja tipi, dasi je za polovico
 lažji od njih. V praksi se pa ta akumu-
 lator ni nikoli nikjer pokazal. Seveda
 je res, da so različni častnikarji v svoji
 bujni fantaziji naprtli Edisonu že majo-
 kako iznajdbo, o kateri se njemu samemu
 niti sanjalo ni; toda v sedanjem slučaju
 ima pa stvar po vsej priliki resno ozadje,
 ker se z iznajdbo peča poveljstvo ameriške
 vojne mornarice, ki že dalj časa dela po-
 izkuse.

Edison je delal za to iznajdbo celih
 osem let ter znašajo stroški za studije in
 eksperimente baje 12 milijonov kron. Iz-
 najdbo drži strogo tajno; le toliko se je
 zvedelo, da se mu je posrečilo nadomestiti
 svinec in žvepleto kislino z drugimi snov-
 mi, ki ne razvijajo strupenih plinov. Nekaj
 posebnega je zapora na akumulatorjih.
 Edison je tak akumulator dal naložiti na
 avtomobil in se z njim z brzino 39 km
 500krat zaletel v zid, a zapora je ostala
 nepoškodovana.

Aparat je tudi popolnoma neobčuten
 za zibajoče se gibanje, kateremu je izpo-
 staččen na ladji; dotično večmesečno pre-
 izkušnjo je brez hibe prestal. V ameriških
 mornaričnih krogih smatrajo Edisonov
 akumulator za najboljši, kar je doslej zna-
 nega na tem polju.

Iz vojne.

Naši fantje v Osjeku.

Deseznik Janko Anton nam piše iz
 Osjeka 13. marca:

Tusem smo dospeli slovenski in
 hrvaški vojaki iz Vel. Kikinde, ter se
 naselili v frančiškanski vojašnici. Sedaj
 čakamo, da odrinemo v domovino,
 ker smo za boj nesposobni. — Dne 8.
 marca smo imeli Slovenci in Hrvatje
 službo božjo. Pri sveti maši smo Slo-
 venci iz dna srca prepevali našo Ma-
 rijino pesmi: Marija skoz življenje. Ko

zarja zjutraj se razgrinja, nazadnje pa
 Cesarstvo. To so bili zvišeni trenotki,
 ko smo mogli zopet svoja srca povzdigi-
 niti h Kraljici vojnih trum. Hrvaškim
 tovarišem je naše petje priključilo solze
 v oči. Saj nam so pa tudi pesmi šle iz
 srca. Tudi navzoče osješko občinstvo je
 bilo močno ganjeno. Mi pa smo bili ve-
 seli, da smo mogli zopet enkrat pred
 svetom pokazati svojo veliko ljubezen
 in zvestobo do visoke nebeške Gospe!
 — Iskren pozdrav vseh tukajšnjih Slo-
 vencev!

Zadnja prošnja ruskega častnika.

Meirofan Čitović Korba je ime stot-
 niku ruskega 57. pešpolka iz Herzona —
 piše neki častnik, ki se že od začetka voj-
 ne nahaja na severnem bojišču, neki trža-
 škij gospej. »V neki sivi zimski noči krog
 10. ure je bil ujet; ranjen je bil v nogo, la-
 kotnico in desno roko. Neki častnik moje-
 da polka se je zavzel zanj, mu obvezal
 rane in ga nesel iz ognja med gostim svin-
 čenim dežjem.

— Tovariši! — zakliče čez nekaj časa
 ruski častnik v nemškem jeziku. — Za-
 hvaljujem se Ti, toda umreti moram!

Naš častnik ga tolaži in bodri, govori
 mu o lazaretu, o zdravilih in zdravilih,
 zagotavlja mu, da bo ozdravil in se vrnil k
 svoji družini. Rus je zmaljal z glavo in tiho
 ječal. Nenadoma pravi:

— Prosim te, stori mi ljubav in odpri
 mi suknjo; v notranjem žepu boš našel

službeno knjižico: vzemi jo, tvoja je. Tu je
 tudi Marijina slika: podarim ti jo. Sedaj mi
 odreži naramni naševke: podarim ti tudi
 tega. Toda ene usluge, ene neizmerno
 usluge te prosim; kajti umreti moram,
 umreti!

Rus je za hip umolknil, nato pa se
 znova zazrl v našega častnika, ki ni vedel,
 kaj Rus pravzaprav meni, ter prosil:

— Odpni mi oblieko in srajco: Na pr-
 sli nosim vrečico iz belega platna. Da, to
 je, hvala . . . Odpri jo: vidiš, v njej je fo-
 tografija moje žene z otrokom in posveti-
 lom. Dalje, vidiš, je v njej zlata verižica s
 svetinjo Matere božje in majhnim križ-
 cem. To vrečico, prosim, vzemi in skrbí,
 da pride v roke moje žene . . . Prosim
 te, prosim . . . Umreti moram . . .

— Vse bom storil, kar želiš, samo po-
 miri se. Ozdraviš boš še in ne bo mi treba
 izvesti tvojega naročila, kajti sam se po-
 vrneš k svoji soprogi.

Ranjenec zmaže z glavo, potem utru-
 jen obstane. Čez nekaj časa z velikim tru-
 dom seže z levo roko v žep in nekaj išče.

— Ali želiš cigareto? — ga vpraša
 naš častnik.

— Ne, hvala, ničesar ne želim, je od-
 govoril Rus. Nato je roko, ki jo je imel v
 žepu, nesel k ustom in povzli neko stvar.
 Parkrat je še globoko zadihal, nato mu je
 glava omahnila nazaj: bil je mrlič. Zastru-
 pil se je

Koncem novembra se je uradno poročalo o prvem posrečenem izpadu in nato so se izpadi pogosto ponavljali.

Dne 10. decembra je izvedel general Kusmanek po brezžičnem brzojavu, da neka naša skupina uspešno prodira po dolini Laborce proti severu. V teku je bila ona velika ofenziva v Karpatih, ki je ovirala Ruse, da niso mogli vreči še nadaljnjih sil proti Limanovi. Przemyslska posadka je takoj umela važnost trenutka in je storila vse, da bi pritegnila nase kolikor mogoče velikih ruskih sil. Napravila je velik, štiridnevni izpad od 12. do 15. decembra z vsemi razpoložljivimi silami ob cesti proti Birczi. Vršili so se ljuti boji z velikimi izgubami. Med tem velikim izpadom se je na severu trdnjave odigral precej pomemben dogodek. Tu se nahaja predtrdnjavska postojanka Na Gorach, trigonometri 264, ki obvladuje cesto v Radymno. S te postojanke se lahko obstreljuje železniška proga pred in za Radymnom. Mi smo poizkušali to postojanko ojačiti, Rusi so pa prav tako napeli vse sile, da bi preprečili zidavo utrd. Prišlo je do hudih bojev. Od takrat se je še parkrat poročalo o posrečenih izpadih, vendar ni nobeno poročilo omenjalo, da gre proti koncu. Šele ko je prišel 20. marec, se je čitalo med vrstami, da se nekaj pripravlja. Dne 22. marca je trdnjava po 4½ mesečnem obleganju častno padla.

NEMŠKI GLAS O PADCU PRZEMYSLA.

Berlin, 23. marca. (Kor. ur.) »Norddeutsche Allg. Ztg.« piše: Hrabra protiofenziva, ki so jo branili Przemysla izvajali dolge mesece proti številno veliko močnejšemu sovražniku, jim zagotavlja v zgodovini svetovne vojske časten spomin. Kar so v vladajočih razmerah mogle storiti človeške moči, se je tu izvršilo v obilni meri. Z vzgledno vztrajnostjo in požrtvovalnostjo je posadka odbijala sovražne napade in v neustrašnih izpadih izpolnila vse naloge, ki so se mogle zahtevati od nje. Dne zadnjega so v trdnjavi oblegane čete vršile svojo težko dolžnost in končno uničile ves preostali vojni material. Tako je v resnici z največjo požrtvovalnostjo branjena trdnjava častno padla.

× × ×

VELIKANSKA BITKA V KARPATIH.

Budimpešta, 22. marca. »Az Est« poroča: Medtem, ko so bili napadi Rusov doslej namenjeni za obrambo njihovih ogroženih kril, so naperili sedaj vse svoje delovanje proti železnicam. Dosedaj smo jih že večkrat odbili. Očitno je, da se uvaja nova velikanska bitka, o katere izidu se sedaj še ne more govoriti. Boj, ki se je pričel v petek ponoči, še vedno divja. Skoro gotovo so Rusi dobili ojačenja od svojih čet v vzhodni Galiciji, ker so tam prenehali z napadi.

Dunaj, 22. marca. Vojni poročevalec lista »Morgen« poroča: Ob lepem pomladanskem vremenu se je v Karpatih vnela najljutejša bitka, ki se je bila od izbruha vojske. Rusi so spravili skupaj vse svoje razpoložljive sile in kar po vrsti napadajo. Pri Dukli, Užoku in Lupkovu so dosegli boji svoj višek. Kako dolgo bo trajala ta bitka in kako bo izpadla, se še ne more reči. Vprašanje je le, če bodo mogli Rusi tudi z naprejo izpopolniti vse vrzeli, to se pravi, če so njihove rezerve v resnici neizčrpeljive.

RUSKI OKLOPNI VLAK ZAJET.

Budimpešta, 22. marca. Včeraj so naši saperski oddelki severno od Kolomeje zajeli ruski oklopni vlak. Saperji so se zakopali v bližini železniškega nasipa in so pustili, da je vlak vozil mimo. Nato so razstrelili železniško progo v dolgosti 40 korakov. Ko se je oklopni vlak vračal, so ga naši saperji sprejeli s hudim ognjem, nakar je vlak s polnim parom skušal uiti. Zavozil je pa na porušeno progo, kjer je skočil s tira. Strojevodja in kurjač sta bila ubita. Nekaj vojakov, ki so bili v vlakcu, je padlo, drugi so se udali.

× × ×

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Rusi prepadeni iz Memela. — Boji na severnem Poljskem.

Berlin, 22. marca. Veliki glavni stan: Iz Memela smo včeraj Ruse po kratkem boju južno od mesta in po trdovratnem pouličnem boju zopet prepadli. Pod varstvom ruskih čet se je ruska sodrga polastila lastnine in premoženja naših prebivalcev, naložila zasebno last na vozove in jo spravila čez mejo. Poročilo o teh dogodkih bomo še priobčili.

Severno od Mariampola so imeli Rusi pri odbitih napadih težke izgube.

Zahodno od Orzica pri Jednoroczku in severovzhodno od Przasnysza kakor tudi severozahodno od Ciechanowa so se v našem ognju izjalovili ruski nočni in dnevni napadi. 420 Rusov smo v teh bojih ujeli.

Najvišje armadno vodstvo.

RUSKA POROČILA.

Dunaj, 22. marca. »Korrespondenz Rundschau« piše: Uradna poročila sa-

mo o delnih bojih na Poljskem in o odbitih nemških napadih. Severno od Przasnysza so se Nemci še bolj približali ruskim strelskim jarkom.

»Nowoje Wremja« opisuje živahno delovanje nemških letalcev nad Osovjecom, kamor so vrgli 20 bomb, ki pa niso imele nobenega uspeha. »Ruskoje Slowo« poroča, da Nemci obstreljujejo Osovjec z 11 palčnimi havbicami, 12 palčnimi topovi in 42 em topovi.

O Karpatih in o vzhodni Galiciji pravijo ruska uradna poročila, da slabo vreme v zvezi s snežnimi meteži ovira operacije. Brezprimerna trdovratnost, s katero zavezniki na celi fronti vedno napravljajo ofenzivne sunke, dokazujejo njih namen, da bi zadali Rusom udarce, kjerkoli morejo. Zavezniki izvajajo ofenzivo z znatnimi silami.

V ruskem vojnem vodstvu čezdalje manj zaupajo nezanesljivim elementom. Vojni duhovniki delujejo v armadi v revolucionarnem duhu, zato je vojno vodstvo podalo sv. sinodu spomenico, naj pošilja samo take duhovnike, ki so zanesljivi in bodo med vojštvom delovali v patriotičnem duhu.

Nekatera ruska poročila razširjajo vest, da so se Nemci s svojim centrom umaknili in da izvršujejo novo koncentracijo.

RUSKA SODBA O POLOŽAJU NA SEVERNEM BOJIŠČU.

Kopenhagen, 22. marca. Vojaški strokovni list »Ruski Invalid« piše, da Nemci s svojimi napadi na Prasznycz, Mlavo, Chorzele in ob Pilici samo poizkušajo ustaviti direktno prodiranje Rusov proti Berlinu. Železniško omrežje ob spodnji Visli olajšuje Nemcem in otežuje Rusom dobro započeti vpad v vzhodno Rusijo. List graja taktiko, ki še vedno daje Nemcem priliko za mičiativo. Rusi bi morali storiti nekaj več kakor za samo odbijati sunke in udarce sovražnika.

RUSI PORUŠILI MESTO SOHAČEV.

Berlin, 22. marca. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« poroča: Predno so zapustili Rusi mesto Sohačev, so je popolnoma razstrelili in priredili strašen pogrom med judi. V metu ni nihče več živ. Smrad mrličev zastruplja zrak.

GENERAL PAU V VARŠAVI.

Varšava, 22. marca. Francoski general Pau se je pripeljal 19. marca v Varšavo. Nastanil se je v palači generalnega gubernatorja, drugi dan se je odpravil na bojno črto. Poročilo, da prevzame vodstvo operacij v Varšavi, se še ni dementiralo.

ARETACIJE V VARŠAVI.

Krakov, 22. marca. Listi poročajo iz Varšave, da so v zadnjih mesecih zaprli veliko Poljakov zaradi protiruske propagande. Ob obletnici zadnje poljske vstaje leta 1863 so razdeljevali v Varšavi skrivaj oklice, ki opozarja na navedeni zgodovinski dogodek in opozarja na potrebo nove vstaje proti Rusiji, da se osvobodijo domovina. Oklice poziva Poljake na nove žrtve in na novo vstajo. Poljaki se pozivajo, naj prispevajo vojni blagajni. Zaprli so 150 oseb, ki so širile oklice.

× × ×

V NEMČIJI JE 800.000 VOJNIH UJETNIKOV.

Berlin, 21. marca. »Vossische Zeitung« poroča, da so si nemški državnozborni poslanci ogledali ujetniški tabor v Döberitzu. V Nemčiji je sedaj ujetih 800.000 mož in 9000 častnikov.

VOJNI UJETNIKI NA RUSKEM — POLJSKI DELAVCI.

Petrograd, 22. marca. Car je odobril sklep ministerskega sveta, da se vojni ujetniki porabijo za poljska dela. Poseben carjev ukaz daje zemstvom; pokrajinskim zastopstvom pravico, da v prvi vrsti za delo na polju določijo ujetnike nemške in nemažarske narodnosti in jim po odbitku za hrano plačajo primerno dnuino.

V NEMČIJI SO PRESKRBLJENI DO SREDE AVGUSTA.

Državni tajnik nemškega finančnega ministerstva je izjavil, da ima Nemčija do srede avgusta dovolj živil. Pri množini 200 gramov za osebo na dan ji bo ostala ena petina zaloga kot rezerva, kar je potrebno za morebitne izgube vsled slabega vremena ali požarov. Prihodnji mesec bo vojnižitna družba svoje cene znižala.

NEMČIJA IMA PREVEČ PRESIČEV.

Pruski notranji minister je zopet ponovil svojo željo in ukaz, da se mora večja množina presičev zaklati. Nemčija ima letos komaj polovico krmil, krompir se pa mora letos porabiti za ljudi. Nemčija pa ima po zadnjem štetju 25 in pol milijona presičev. Zaklati bo treba ne samo 6 milijonov presičev, ampak še nekaj milijonov več. V prvem ukazu je bilo samo občinam,

ki imajo nad 5000 ljudi, naročeno, da kupijo čim več presičev in jih podelajo v trajno blago. Sedaj se pa svetuje tudi manjšim občinam, da si še pred nastopom gorklega vremena pripravijo posušene in prekajene svinjine.

Amerika in Japonska v Pacifiku.

Napoleon je imenoval nekoč Pacifik morje bodočnosti, rekel je, da se bodo svetovni dogodki odigrali pozneje ob njegovih obalah. Ponudil je ruskemu caru Aleksandru I. vladno nad severnim delom tega oceana, če mu pomaga v boju proti Angležem. Aleksander je ponudbo odklonil. Napoleon ga je hotel prisiliti k skupnemu boju proti Angliji; zato lahko rečemo, da l. 1812. Rusija ni premagala Napoleona, temveč v še večji meri zatrla lastne interese ob Pacifiku. Rusko dedščino je nastopila ameriška Unija.

Začetki Unije se odigrajo v Atlantiku. A ker za hrbtno prvih držav ni notri do Skalnega gorovja nobene prave meje, je narava sama silila na razširjenje gospostva v tej smeri. Za malenkostno svoto 15 milijonov dolarjev proda leta 1803. Napoleon velikansko francosko pokrajino Luiziano ob obeh straneh Misisipija, deželo najmanj štirikrat tako veliko, kot je naša monarhija. Leta 1819. prodajo Španci Florido za 5 milijonov dolarjev. Stvar je umevna, ker niti Francozi niti Španci ne bi bili mogli teh kolonij trajno obdržati.

Kmalu potem začne Unija vojsko z Mehiko, takrat še ogromno državo. Ko sklenejo mir, leta 1848., dobi Unija Teksas, Novo Mehiko in Kalifornijo za 15 milijonov dolarjev. Unija je dospela do Pacifika. Istega leta odkrijajo zlato pokrajine kalifornijske, do tedaj neobljubeni kraji privabijo velike množice sreče iščočih revežev. Prišla je domača vojska, hud boj med industrialnim severom in tropično-agrarnim jugom. Sever zmaga, Unija je zopet ustvarjena, začne se svetovna politika. Ne zadostuje več Atlantik, tudi pacifiške obale je treba odpreti ameriškega imperializmu. Gradnja železnic združi oba oceana. Vedno bolj gre težišče prebivalstva proti zahodu, pred sto leti je bilo tik ob Atlantiku, sedaj je že blizu Misisipija. S tem težiščem se premika tudi politično težišče proti zahodu, pacifiške države stopajo čimdalje bolj v ospredje. Treba jih je ščititi proti morebitnim napadom od nasprotnih obal. Že leta 1867. kupi Unija od Rusije Alasko, leta 1898. si priklapi sredi med Kalifornijo in Japonsko ležeče Havajsko otočje, opiralističe izredne strateške važnosti. Istega leta se odigra zadnji akt španske kolonialne žalostre, Unija si pribori Kubo, Portorico, a tudi otok Guani v Marianskem otočju in pa Filipine; zadnji so sicer lep arhipel, a takoj od prvega dne osvojitve nadalje tudi jabolko prepira in vzrok glavobola ameriških državljanov.

Nastopil je namreč tekmeč za gospodstvo nad Tihim oceanom, država, ki jo je Unija sama zbudila iz stoletnega spanja, Japonska. Danes je gotovo Amerikancem žal za to svojo politiko, na katero so bili svojčas tako ponosni. Japonska je bila do l. 1854. popolnoma ločena od sveta; vladal je navidez mikado, v resnici pa plemstvo, njemu na čelu nekaj minister z imenom šogun. Ljudstvo od mikada ni imelo drugega kot da je vsako leto enkrat pri svečanem obhodu gledalo njegove podplate. Leta 1854. pa prisili ameriški admiral Perry Japonce, da sklenejo z Unijo prvo trgovinsko pogodbo. Uniji sledijo druge države, evropski vpliv je čimdalje večji, leta 1868. odstavi šoguna, Japonska postane konstitucionalna monarhija. Meje so ji ozke, ljudi ima preveč, kam z njimi? Gleda na otoke Pacifika, obrne se na slabo obljubeno Ameriko. V oči jo bode Avstralija, najbližji so ji Filipini. V Ameriki se začno ljudem odpirati oči, kaj so naredili. Strah jih je pred rumenim plemenom. Postava za postavu sledi, Japonci ne smejo v novi kontinent. Po Evropcih negovanim Aziatom pa to ne gre v glavo, smatrajo se za njim enake, nota podi noto. Še bolj zraste Japoncem greben, ko jim vojska s Kitajsko prinese Formozo, vojska z Rusijo jim pa odpre pot na azijski kontinent. Kitajska vstaja pred njimi, plen, vreden največjih naporov. Tu na Kitajskem je pa investiranega na stotine milijonov ameriškega kapitala. Nezaupanje. Amerika gleda, kako bi si ohranila svoj vpliv, cesto v Azijo je treba dodobra utrditi in zavarovati.

Iz Amerike gre čez Havajske otoke in Guam kabel do Manile na Filipinih. Razdalje so velikanske, primerne Pacifiku. Amerika okupira tudi samotni otok oceana, Palmiro, samo 4 km² sicer

velik, a nekako v sredi med Panama in Manilo; tu čez gre druga pot v Azijo. Amerika ima sicer dosti veliko brodovje, a to ne more iz Atlantika v Pacifik. Ustanovijo torej leta 1903. novo državo Panama, ki odstopi Uniji nekaj sveta ob obeh straneh projektiranega kanala. Sedaj je kanal zgrajen. Treba ga je zavarovati. Na jugu leži pred njim otočje Galapagos, last republike Ekvador. Pogajanja se vršijo, Ekvador ga noče prodati, Unija ponuja 150 milijonov, Ekvador je trdovraten. Najbrže mu ponuja Japonska še več, angleškega denarja seveda, ker Japonska je finančno po ruski vojski popolna ničla.

Amerika začne svojo cesto utrjevati. V prvi vrsti Havajske otoke. Ne daleč glavnega mesta Honolulu je krasen zaliv Pearl Harbour (pristan biserov), globok in prostoren, največje vojne ladje se lahko gibljejo v njem. Utrdijo ga, kar je tem lažje, ker je vhod izredno ozek, samo 180 m. Tudi ladjedelnice imajo tam, dve za velike vojne ladje, štiri pa za male. Škoda le, da je na Havajskih otokih toliko Japoncev, zanesljivi viri poročajo o 35.000 preoblečenih japonskih vojakih in ravno toliko skritih japonskih puškah.

Zahodna obala Unije je v primeru z vzhodno zelo na slabem. Nobenih večjih rek ni, zaledja nobenega, mogoče ne gorske vrste se dvigajo tik za obrežjem. Malo je ugodnih pristanišč. Kar je pa dobrega, to so Amerikanci pošteno utrdili, da se zavarujejo proti morebitnim vpadom od zahoda sem. Utrjeni sta zlasti opiralni točki Puget Sound in že gori ob meji proti Brit. Sev. Ameriki in pa zaliv pri Sv. Frančišku. Za tema dvema prvovrstnima trdnjavama imenujejo točki druge vrste, Portland na severu in San Diego globoko doli ob mehiškanski meji. Treba je bilo dobiti pa še kako točke ob potu do Panama; zato so Amerikanci vzeli »v najem« zaliv Sv. Magdalene ob mehiškem polotoku Kaliforniji. Zelo so hiteli, ker pogajali so se zanj tudi Japonci, iz »trgovinskih« ozirov seveda. Zaliv je zelo prostoren, največjim ladjam pripraven, jako ugodna štacija na poti proti triumfu ameriške tehnike in politike, proti panamskemu prekopu. Ta je zelo utrjen, zlasti na pacifiško stran, čitamo o 345 cm topovih; dan na dan raste njegova odpor na sila.

Po poročilih preteklih tednov pa vendar Amerika še ni dosti pripravljena. Zlasti jo ovira to, ker nima skorj nobene armade, morda kakih 100.000 mož; Japonska jih lahko postavi več milijonov, saj ima več ljudi nego Nemčija, 73 milijonov. Sicer bi Unija sčasoma tudi lahko izobrazila večjo armado, a to je zamudno delo. Brodovje ameriško je sicer večje od japonskega, a pri vmešavanju v kitajske zadeve bi moralo odpluti na zahod in Japonci bi se borili v domačih vodah. To pa odtehta pol brodovja, brez ozira na to, da je potujoče brodovje vsled vož-

»BRAMBOVEC V ŽELEZU.«

Na Schwarzenberškem trgu na Dunaju se je te dni vršila patriotična slavnost zgodovinskega pomena. V pripravljeni kiosk so postavili podobo brambovca iz lipovega lesa, ki ima sedaj dobiti železno opremo na ta način, da vsak, kdor hoče, zabije vanj po en žebelj proti plačilu 1 K. Denar gre v vdovski in sirotinski fond celokupne naše brambne sile. Prvi žebelj je v cesarjevem imenu zabil nadvojvoda Leopold Salvator, drugega pa nemški poslanik pl. Tschirschky Rögendorf v imenu cesarja Viljema, kar nam predstavlja današnja slika.

nje že obrabljeno. Če pogledamo na karto, vidimo, da so vsled okupacije Maršalskih otokov, Karolinov itd. po Japoncih Filipini in Guam že čisto osamljeni. Sedaj se porodi v Ameriki naenkrat »človekoljubna« misel, da so Filipinci že godni za lastno vladno in Unija se jim je že hotela odreči in jim »podeliti prostost«. Kapitulacija pred Japonci bi bila tako malo manj očitna. Zadnje dni se pa slišijo že bolj energični glasovi. Pomisliti moramo tudi, da Avstraleci ne morejo ostati brezbrizni; kajti po porazu Unije bi 5 milijonov ljudi proleže Avstralija prav lahko postala žrtev 70 milijonskega rumenega naroda. Vsekakor zelo interesantna, morda v celni današnji politiki najvažnejša vprašanja. Počakajmo.

Japonci in Kitajci.

Nova vojna.

Vse kaže, da je svet že res tako daleč zašel, da svojih stvari ne more drugače poravnati kakor z orožjem. Evropska vojna je slabo vplivala na Japonce. Še včeraj je prišel glas, da se bo kitajsko-japonski spor mirno poravnal. Danes tega upanja ni več. »Nowoe Vremja« poroča iz Tokia, da je mikado zaukazal mobilizacijo cele japonske mornarice. V kitajskem pristanišču pa je pripravljenih 9 ameriških ladij. Ali res stoji Amerika za Kitajsko? Danes ne bo menda več dvoma o tem. Prava svetovna vojna, v katero bo zapleten cel svet, se šele začne. Hrepenenje človeštva, da bi mu vsaj letošnja Velika noč bila praznik vstajenja, hrepeni zaman, čaka ga samo Kalvarija.

Kitajska se ne bo udala.

Kopenhagen, 22. marca. »Daily Telegraph« poroča iz Pekina: Ko bo potekel rok za odgovor, bo Kitajska gladko odklonila japonske zahteve, ker posegajo v kitajsko suvereniteto. List sam ob tej priliki ostro nastopa proti Japonci.

Milan, 22. marca. Italijanski listi poročajo: Dosedaj stoji v Sanghaju 9 ameriških bojnih ladij.

V Peking so došli pokrajinski guvernerji, da sklepajo o nadaljnjem postopanju Kitajske. Splošno se pričakuje, da Kitajska odkloni japonski ultimatum.

Juanšikaj ne bo prosil angleškega posredovanja.

Bojno razporeženje na Kitajskem.

Petrograd, 22. marca. »Rječ« prihaša iz Irkutsk: Japonska vlada je še enkrat odločno zahtevala odgovor na svoje zahteve. Spor zadobiva zato zelo resno obliko, kajti razporeženje na Kitajskem postaja grozeče. Japonski kolonisti se boje za svoje življenje. Kitajski listi in trgovska društva zahtevajo, da se takoj odkupijo vse japonske koncesije.

Japonska mobilizira.

Kopenhagen, 22. marca. »Nowoe Vremja« poroča iz Tokia: Mikado je s podpisom vseh ministrov odredil splošno mobilizacijo japonske mornarice.

Poslanikom trojnega sporazuma se je uradno izjavilo, da se gre le za varnostno odredbo.

Japonci napovedujejo Kitajski demonstracijo brodovja.

Petrograd, 23. marca. (K. u.) V Mandžurijo neprestano dohajajo japonske čete. Kakor poroča »Rusko Slovo« iz Pekina, poroča oficijozni list Ashianahe, da so se o večini pogajalnih točk sporazumeli. Glede na vsa vprašanja, ki tičejo nedotakljivosti Kitajske, sta obe vladi vztrajali trdno pri svojem stališču in se nista sporazumeli. Včeraj so obvestili Kitajsko, da namerava demonstracijo japonsko brodovje. Japonska armada je pripravljena, da jo prepeljejo čez morje. Japonska grozi, da napade, če se tekom enega tedna ne sporazumejo, a vsak Kitajec je pripravljen, da se bori in umrje za domovino.

Amerika se resno oglaš.

Petrograd, 22. marca. »Rječ« prihaša iz Tokia: Ameriški poslanik je izročil japonski vladi noto, kjer Amerika zahteva, da se Kitajski podaljša rok za odgovor, katerega Japonska zahteva do 25. marca.

Angloš skrbi bodočnost Kitajske.

Ženeva, 22. marca. Pariški »New-York Herald« poroča: Ameriška vlada je z 19. t. m. zaukazala cenzuro vseh vzrokov iz Zedinjenih držav. Ne ve se vzrok za to odredbo, ki je najbrže v zvezi s stališčem Amerike v vprašanju blokade ali pa z dogodki na daljnem vzhodu.

Cenzura brzojavk v Severni Ameriki.

London, 21. marca. (Kor. u.) »Daily Telegraph« poroča iz Pekina: Tu jih

resno skrbi, ker so došla vladi številna poročila, da pričakujejo resnih dogodkov, če se do 25. t. m. ne poravnata Japonska in Kitajska. Če tudi ni gotovo, da izbruhnejo upori in vstaje, je le potrebno, da so evropske vlade pozorne.

Amerika in Anglija.

London, 22. marca. (K. u.) »Morningpost« poroča iz Washingtona dne 19. t. m.: Državni oddelek pripravlja ugovor proti proglašeni blokadi zaveznikov. Ugovor se šele čez nekaj dni popolnoma izgotovi. Združene države sodijo, da angleški oddelek ne napoveduje blokade, dokler se blokada ne izvede. Združene države niso dolžne, da priznajo blokado. Če se blokada proglaš, Združene države ne priznajo zaveznikom pravice preprečiti trgovinski promet med Združenimi državami in nevtralnimi deželami, dasi smejo nastopati proti tihotapstvu. Dokler se blokada ne napove, se po ameriški sodbi omejuje pravice vojskujočih se držav na to, da smejo obiskati in preiskati ladje. Pričakujejo, da dovede ameriška nota diplomatsko korespondenco med vladami. V Washingtonu upajo, da zavezniki v toliko odnehajo, da zadostijo javnemu mnenju. Ameriški ugovor naglašajo pred vsem, da zavezniki ne smejo blokirati nevtralnih držav, kar zavezniki poizkušajo s prepovedjo ameriškega dovoza v nevtralnno Evropo. V notih se namerava baje naglašati, da, če hočejo preprečiti zavezniki, da v dobri veri nevtralnem prodano blago ne pride v Nemčijo, naj o tem obravnavajo z nevtralnimi vladami, mesto da škoduje postavni ameriški trgovini.

Ruski vojni cilj.

»Neues Wiener Tagblatt« je ponatisnil iz »Kijevlanina« članek ruskega nacionalca poslanca A. Savenka o cilju, katerega kani Rusija s to vojsko doseči. Rusija si hoče zagotoviti svoj položaj kakor velemož, a to bo dosegla po Savenkovem mnenju le s pridobitvijo ruskih Karpatov in morskih ožin. Savenku je dejal neki dostojanstvenik v Petrogradu: »Nikar ne mislite, da imamo Carigrad že v žepu. Za to bo treba še mnogo truda in žrtev.« Savenko se strinja s to sodbo in pravi, da je treba odločilne zmage, da ne bo rešeno samo karpatsko vprašanje, ampak tudi vprašanje morskih ožin. Na ugovarjanje in pripomnjo pesimistov, da ima Rusija v dardanelskem vprašanju mnogo majhnih nasprotnikov, odgovarja Savenko, da je vsekakor Carigrad za mnoge države lep obližek, zlasti za sosedne države. Ali Bolgarska je sama priznala, da bi ne mogla vzdržati Carigrada. Kar se pa Rumunije in Grčije tiče, nimata v evropski Turčiji nikakih skupnih mej, a pravica nekaterih rumunskih in grških domoljubov do morske ožine, to je da bi imeli ključ od ruskega morja, ki je za Rusijo edini izhod na svetovno vodno cesto, se ne more za resno smatrati. Sicer pa moramo imeti jasno pred očmi, da, če premagamo Nemčijo in Avstro-Ogrsko (in le pod tem pogojem bi mogli mi morsko ožino in Carigrad dobiti), bi ne imel noben odpor malih držav proti urešničenju naših velikih narodnih nalog nobenega realnega pomena. Torej pred seboj imamo veliki cilj. Čaka nas velika nagrada, ki slavno nagradi delo in trud ruskega naroda skozi mnoga stoletja. V dosego tega velikega in neizmernega cilja se ne smemo strašiti nobenega truda, nobenih žrtev za svojo domovino. Na našo generacijo gleda enajst stoletij naše povestnice.

Glasovi o Italiji.

Angleška prepove izvoz premoga v Italijo.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Kopenhagna: Londonski list »Fairplay« javlja, da bo v bližnjih dneh Angleška prepovedala izvoz premoga, in sicer najprej v Italijo.

Italija je nasejala več žita.

Milan, 22. marca. »Sole« poroča, da se je letos v Italiji posejalo s pšenico 342.000 ha, kar pomenja 7 odstotkov več v primeri s prejšnjim letom. Stanje setev je splošno dobro.

Italija vpoklicuje rezervne častnike.

Kolin, 22. marca. Listu »Kölnische Volkszeitung« brzojavljajo iz Rima: »Tribuna« poroča, da so pozvani pod orožje vsi rezervni častniki naj bi je ne 1882 do 1887.

Pomoč Srbiji skozi Grčijo?

Solun, 20. marca. Angleška vlada namerava prisiliti Grčijo, da dovoli prevoz francoskih in angleških čet skozi Grčijo.

Iz nemškega državnega zbora.

Ob drugem branju proračuna notranjega ministrstva (20. marca) je socialni demokrat Stadthagen zahteval upostavo tiskovne svobode. Naprednjak Hausmann je izjavil, da časopisje vrši svojo nalogo na priznanja vreden način; priznava, da državni kancelar vzdržuje stik s prebivalstvom.

Socialni demokrat Ledebur ostro napada vojaško upravo, ki germanizira francoske dele dežele, iz česar se pojasnjuje hrepenenje Alžacianov in Lotarinžanov po francoski vladi. (Nemir.) Govornik izjavlja, da podpiše vse, kar se je dosedaj povedalo v hvalo nemških čet in njihovih voditeljev; v političnih stvareh pa armadno vodstvo ni na višku. Govornik se je zgrozil nad napovedjo, da se bodo za vsako nemško po Rusih požgano vas zažgale tri ruske vasi.

Medklici posl. Liebknecht: Barbarstvo! (Splošen hrup. Medklici na desni: Nezaslišano! Izdajstvo!)

Posl. Liebknecht se pokliče k redu. (Hrup traja dalje.)

Med nadaljnimi izjavami poslanca Ledeburja se hrup nič ne poleže. Ponovno se glase kliči, naj konča.

Podpredsednik izjavi, da je kritika vojaške uprave nedopustna.

Posl. Ledebur poizkusa v istem smislu govoriti dalje, o čemer zopet nastane strahovit hrup. Poslanci skočijo s svojih sedežev.

Posl. Ledebur nadaljuje in izjavi: Nemška politika sme kreniti le po takih potih, da ljudstva Nemčije zró v njej svoje zaveščice in varstvo svoje svobode. To povedati se čutim dolžnega kot socialni demokrat in nemški patriot. (Viharna veselost in smeh.) To sem storil v interesu drage mi nemške domovine in v interesu Evrope. (Glasni ugovori in fej-klici. Nemir.)

Državni tajnik Delbrück izjavi, da bi odgovor na to vprašanje v sedanjih situaciji ne bil primeren.

Konservativec Westarp živo obžaluje postopanje socialnih demokratov, ravnotako narodnoliberalni poslanec Bassermann.

Poslanec Goeber (centrum) smatra izvajanja posl. Ledeburja za nezdružljiva z dosedanjim zadržanjem socialnih demokratov, ki so se bili postavili na stališče celokupne domovine. Če je vojna uprava spričo ruskih grozovitosti v bridki sili poslegla po skrajnem sredstvu povračila, je to sredstvo po mednarodnem pravu dovoljeno in ljudski zastopniki naj bi je ne ovirali. (Živahno pritrdjevanje.)

Poslanec Ledebur izjavi med živahnim

nemirom v zbornici, da je prepričan, da bo po mirnem premisleku tudi nemško ljudstvo priznalo resničnost in potrebnost njegovih izvajanj.

Poslanec Scheidemann (soc. demokrat) izjavi po nalogu predsedstva njegove frakcije, da je imel Ledebur samo nalogo govoriti o jezikovnem paragrafu. (Čujte! Čujte!) Kar je rekel več, je rekel za svojo lastno osebo in na svojo lastno odgovornost. (Živahno pritrdjevanje.)

Po nadaljni debati se sprejme proračun tudi v tretjem branju. Socialni demokratje so preje izjavili, da bodo za letos glasovali za proračun.

Na predlog zborničnega predsednika se je zbornica med navdušenimi živio-klici cesarju Viljemu odgodila do 18. maja.

Boji za Dardanele.

Gotovo je, da so imeli Francozi in Angleži zadnje tedne velike izgube, kar zna imeti velik pomen. Angleži in Francozi pravijo, da ne odnehajo. Nevtralni listi sodijo, da se bodo balkanske države sedaj bolj naklonile na stran osrednjih sil. Danes ni posebnih novih dogodkov.

TUDI BOJNA LADJA »GAULOIS« POŠKODOVANA.

Pariz, 20. marca. Uradno se poroča, da je bila ob zadnjem obstreljevanju Dardanel francoska bojna ladja »Gaulois« tako poškodovana, da ni več sposobna za boj.

»Gaulois« spada med oklopnice, obsega 11.208 ton; dolga je 118, široka 20, globoka 8,4 metra. Oborožena je s 4. 30,5 cm, 10. 15 cm, 8. 10 cm, 20. 4,7 cm in s 5. 3,7 cm topovi. Posadka šteje 639 mož. V morje so »Gaulois« izpustili leta 1896.

POŠKODOVANE LADJE.

Lyon, 22. marca. (Kor. urad.) »Le Nouvellist« poroča iz Pariza: Kakor se poroča, bodo oklopnico »Gaulois« kakor hitro bi to dopustilo vreme, prepeljali v popravilnico. Angleška oklopnica »Inflexible« bo v kratkem popravljena. Tudi oklopnico »Jaureguiberry« bodo poslali v Dardanele.

VOJNI SVET.

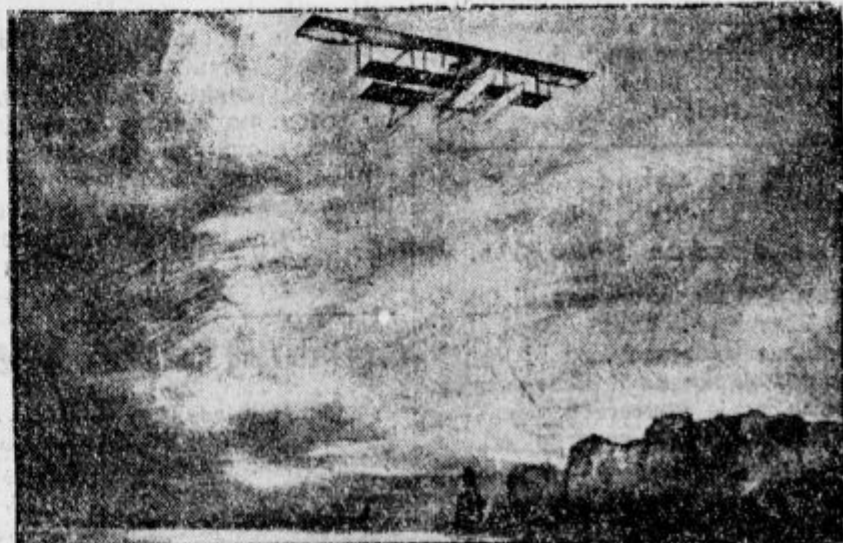
»Daily-Cronicle« poroča iz Tenedosa: Na krovu francoske zastavne ladje »Suffren« se je vršil vojni svet, ki so se ga udeležili francoski in angleški admirali. Sklenili so baje važno akcijo.

»Corriere della Sera« pa poroča iz Londona, da se zavezniki ne bodo ustrašili nikakih žrtev, pa naj stane to cel tucat vojnih ladij. Svoj cilj hočejo doseči. Lord Churchill je rekel, da so računali z izgubo 10 enot.

FRANCOSKO - ANGLEŠKE IZGUBE V DARDANELAH.

Aiene, 22. marca. Novi dve angleški bojni ladji sta že došli pred Dardanele; pričakujejo še pet francoskih bojnih ladij. S Teneda in z Mitylene se poroča, da je bilo francosko-angleško brodovje vsled zadnjega obstreljevanja močnejše poškodovano, kakor so prvotno sodili. »Inflexible« leži močno poškodovan pri Tenedu, »Gaulois« leži pri otoku Mavria. Več ali manj so tudi poškodovane ladje »Cornwall«, »Ocean« in »Prince Georges«. Med francoskimi bojnimi ladjami je ostala nepoškodovana edina ladja »Charlemagne«. Z »Bouveta« so rešili le sedem podčastnikov in 27 mornarjev, 500 mož je ušlo.

»Agence Havas« poroča, da je na oklopnici »Bouvet« ostalo živih samo 64 mož. Na drugih francoskih ladjah je le malo izgub.

DELOVANJE NEMŠKIH LETALCEV.

Od 18. februarja, ko je stopila v veljavo trgovinska vojna z Anglijo, je delovanje nemških letalcev živahno.

Njihova glavna naloga je poizvedovanje. Naša slika nam kaže nemško letalo, ko se na večer vrača iz Anglije in spusti na tla na otoku Helgolandu.

ITALIJANSKA SODBA O NAPADU NA DARDANELE.

Milan, 22. marca. »Perseveranza« naglašja, da se je izjavil prvi resni napad Francozov in Angležev na Dardanele, kar gotovo zelo učinkuje na balkanske države in na vse mohamedance. Napadalec so izgubili do 3000 mož. List dvomi, da morejo priboriti vojne ladje v boju z utrdami kak poseben uspeh. Upati morejo le še na podporo močne armade.

SKOZI DARDANELE V — BERLIN.

Geneva, 13. marca. Iz Pariza se poroča: V »Echo de Paris« piše ravnatelj zunanjega ministrstva Maurice Herpette: Napad na Dardanele se ni začel zato, da bi se nagnile balkanske države k sodelovanju v vojni, marveč zato, da se odpre pot ruskemu uvozu in izvozu, kakor tudi zato, da se Nemčiji vzame temelj njenega diplomatskega delovanja na Balkanu in njene propagande med islamskim svetom. Ta dvojni cilj se dá doseči brez pomoči balkanskih držav. Ko se doseže ta cilj, zavezniki ne bodo mislili samo na razdelitev Orienta, marveč tudi na končno zmago nad Nemčijo. Prehod skozi Dardanele je nova pot v Berlin.

Podmorski boji proti Angliji.

PRED GIBALTARJEM DVA NEMŠKA PODMORSKA ČOLNA.

Köln, 22. marca. (Kor. u.) »Kölnische Zeitung« poroča iz Madrida 15. t. m.: List »El Debate« trdi, da je izvedel z zanesljive strani: V morju pri Gibraltarju se nahajata dva nemška podmorska čolna, ki sta, ko sta zasledovala dve angleški bojni ladji, došla nekaj ur prepozno. Angleškim oblastem je to znano, a najstrožje molče.

NEMCI POTOPILI PARNIK »CAIRN-TORR«.

Rotterdam, 23. marca. (Kor. urad.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: Parnik »Cairntorr«, ki je vozil premog, je bil torpediran 11 milj od Beachy Heada. Vozil je proti zahodu, ko so ga torpedirali. Krmar je videl torpedo, preden je bila ladja zadeta. Eksplozija je bila zelo močna, a moštvo je lahko brez težav izpustilo čolne v morje. Na pomoč so hiteli rešilni čolni iz Eastbournea in iz New-Havena. Nemški podmorski čoln se je nahajal 350 metrov od parnika.

AMERIŠKI PROTEST PROTI BLOKADI.

London, 21. marca. Reuter poroča iz New Yorka: Čisto gotovo je, da bodo Združene države ugovarjale zadnji angleški odredbi. »Morning Post« poroča, da amerškemu zunanjemu uradu dohaja mnogo protestov od amerških izvoznih trdk. Izdelovalci volne se posebno pritožujejo, ker manjka nemških barvil.

KAKO CENIJO ANGLEŽI PRAVICE NEVTRALNIH LADIJ.

Berlin, 22. marca. (Kor. urad.) Wolf-fov urad poroča: Zakaj vse hoče Anglija izrabiti nevtralne parnike in kaj da lahko v gotovih okoliščinah nemški podmorski U-čolni lahko od ladij pod nevtralnimi zastavami dožive, nam kaže sledeča izjava častnikov nevtralnih ladij, kapitana Johna Hannsena in 1. častnika Janssena; oba sta amerikanska državljana ameriškega parnika »Oliver J. Olson«. Soglasno sta izpovedala: Peljali smo se iz Savanne okoli Škotske v Bremen. Pri otoku Foula na zahodnem Škotskem so prišli iz angleške križarke »Celtie« en poročnik, en kadet in 6 mornarjev na krov, ki so nas peljali v Kirkwall. Med vožnjo je izjavil poročnik, ki je prevzel vodstvo ladje, da bi poizkusil z ladjo »Oliver J. Olson« potopiti vsak nemški podvodni čoln U, če bi se pojavil. Ameriški kapitan mu je takoj odgovoril, naj to le enkrat poizkusi s kako nevtralno ameriško ladjo, a izjava angleškega častnika zopet dokazuje, kako da cenijo Angleži pravice nevtralcev.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Brezuspešni francoski napadi.

Berlin, 22. marca. Veliki glavni stan: Ponočni poizkus Francozov, da bi se polastili naše postojanke na južnem pobočju višine Loretto, se je ponesrečil.

Tudi v Champagni, severno od Le Mesnila, se je izjavil francoski ponočni napad.

Vsi napori Francozov, da bi zopet pridobili postojanko na Reichsackerkopfu, so bili brezuspešni.

Najvišje armadno vodstvo.

Zeppelinovi zrakoplovi povzročili le neznatno škodo.

Pariz, 22. marca. (K. u.) »Agence Havas« potrjuje, da Zeppelinovi zrakoplovi niso povzročili veliko škode. V Asnieresu so bombe vzbudile prebivalstvo, ki je preplašeno drlo na ceste, kjer so videli ljudje po metalcih svetlobe razsvetljene zrakoplove in čuli roptanje motorjev.

Vojaške priprave v Franciji.

Berlin, 22. marca. Pariški sotrudnik stockholmskega lista »Svenska Dagblad« naglašja, da Francija ne more več razpolagati s posebno velikimi rezervami. V Parizu je vzplamtilo upanje, ko so pričeli obstreljevati Dardanele, a pesimizem le tudi vedno narašča in se proti njemu časopisje bori zaman. Ve se le, da za napovedano veliko ofenzivo ni novih francoskih čet, s katerimi bi mogli računati. Primanjkuje častnikov kakor tudi izurjenih tehničnih čet. Z vojniki je mogoče razpolagati, ko izurijo nove letnike. Angleži po številu niso dovolj močni, da bi mogli položaj izpremeniti zaveznikom v korist. Nihče več ne upa, da bi kmalu zmagali, zato tudi ne razobešajo več zastav.

Kdo je vzrok, da je poškodovana katedrala v Reimsu.

Geni, 22. marca. »Cri de Paris« ostro napada mestni svet v Reimsu in vodstvo muzeja, ker ništa zavarovala s peščenimi vrečami portalov katedrale. Kosi kipov, ki so padli s cerkve, so ležali več tednov pred cerkvijo. Stolni trg so zagradili šele koncem oktobra. List navaja nekega častnika, ki je kupoval kose skulptur. Angleški častniki so si nabavili cele zbirke.

Samo trideset metrov med frontama.

Zeneva, 19. marca. Po zadnjem poročilu so francoski in nemški strelski jarki v nekem predkraju Soissons oddaljeni samo 30 metrov.

Podzemeljski boj v kletih razrušenega samostana.

»Daily Chronicle« poroča: Na severnem Francoskem stoji tik pred Ramscapelle star samostan, ki je že davno razstreljen; v njegovih podzemeljskih kletih in hodnikih pa se vršijo hudi boji. Kleti vodijo pod pritoki Ysere. Nemci so odkrili severni izhod tega podzemeljskega sveta. Belgijci pa so se polastili južnega izhoda. Že nekaj dni divja v tem vlažnem, temnem labirintu strašen boj.

Obstreljevan vlak z vojniki.

Amsterdam, 22. marca. Minulo nedeljo je nemški zrakoplov vrgel več bomb na vlak, ki je vozil francoske vojaške novince iz Fecampa na yversko fronto. 40 vojakov je ubitih, nad 100 pa ranjenih.

Angleške čete v Alzaciji?

Berlin, 19. marca. »Lokalanzeiger« poroča iz Curiha: Iz Bonfola v bernskem Jura se poroča: Včeraj so obstreljevali Francozi postojanke ob Maasi in Maerni s 75 mm topovi. Angleške častnike je bilo opaziti v okolici Pfetterhausena in Rechesy. Neki avtomobil je obstal pred gostilno v Rechesy. Iz tega se sklepa, da so angleške čete ojačile francoske čete.

Izgube Angležev pri Neuve Chapelle.

Manchester, 22. marca. (Kor. urad) Londonski dopisnik lista »Manchester Guardian« poroča: Angleži so izgubili v boju pri Neuve Chapelle 8000 do 9000 mož. Nad 1000 ranjenih Indijcev so že prepeljali na Angleško.

724 angleških častnikov padlo pri Newchatelu in pri St. Eloisu.

London, 23. marca. (K. u.) Zadnji seznam izgub naznanja, da je padlo v bojih pri Newchatelu in pri St. Eloisu 724 častnikov.

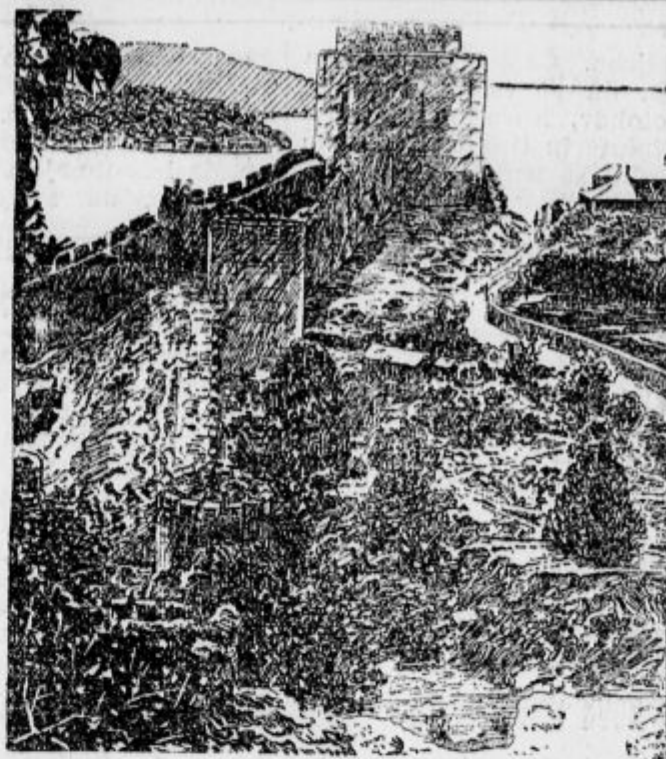
Na Angleškem se uvede obvezna vojaška dolžnost.

London, 19. marca. (»Stefani«.) List »Times« razpravlja v nekem članku o znatnih izgubah, ki jih utegne provzročiti prihodnja ofenziva ter vpraša, bo li sistem prostovoljnih naborov v bodoče zadostoval, da nadomesti vrzeli v angleški vojski. List pripominja: »Če bo treba, bo britanska vlada od ljudstva zahtevala žrtev obvezne vojaške službe. Prepričani smo, da bo narod to zahtevo iz vsega srca odobral, kajti narod je odločen, da hoče zmagati, in se ne straši nobenega sredstva, nobene žrtve, ki jih zahteva.«

Delavsko gibanje na Angleškem.

London, 22. marca. Delavci v Clyde so s 5616 proti 1522 glasovom sklenili, da sprejmejo odločitev vladne komisije.

London, 22. marca. Mornarji v Aleksandrovem pristanišču v Newportu stavkajo, ker so odklonili povišanje plač. Več ladij zato ni moglo odpluti na morje.

Razrušena dardanelska utrdba Sid el Bahr.

Propaganda za poljsko vstajo.

Krakovskim listom se poroča iz Varšave, da so se o priliki obletnice zadnje poljske vstaje leta 1863. v cerkvah jatno delili proglasi, ki pozivajo na novo vstajo proti Rusom. Proglas zahteva od Poljakov novih žrtv in jih poziva, naj bodo pripravljeni na novo vstajo, katere naloga bo v času mirovniških pogajanj očrtati pravo in voljo poljskega naroda. Ta dan je bilo v Varšavi aretiranih 150 oseb, med njimi tudi mnogo žena. Zaprlji so tudi znanega milijonarja Dzielwalskega.

Železnica iz Urala do Ledenege morja.

Kodanj, 22. marca. »Novo Vreme« poroča: Ruska vlada je sklenila, da zgradi novo 5000 kilometrov dolgo železniško progo, ki bo vezala Ural z Lednim morjem.

Koliko slane svetlovna vojska.

V Londonu je predaval te dni Edgar Crammona v »Royal Statistical Society« o predmetu, koliko da stane svetlovna vojska. Vse vojne izdatke do 31. julija 1915 računa na 9.147.900.000 funtov sterlingov (220.098.574.000 kron), če bi do takrat trajala vojska. Računa, da odpade na trojni sporazum največ 4.870.900.000 funtov sterlingov, na Nemčijo in Avstrijo pa 4.277.000.000 funtov. Na Belgijo odpade 526.500.000 funtov, na Rusijo 1.400.000.000, na Francijo 1.686.000.000, na Anglijo 1.258.000.000, na Nemčijo 2.775.000.000, na Avstrijo 1.502.000.000 funtov šterl. (36.138.120.000 kron). Številke je izračunal z direktnih davkov držav, z ozirom na to, kar izdajo države naravnost za vojsko, kolikor je uničene lasti in glede na vrednost ubitih. Izdatkov Japonske, Srbije in Turčije ni računal, ker ni razpolagal z zanesljivimi podatki. Računal tudi ni izdatkov nevtralnih držav. Glede na Nemčijo napoveduje, da izgubi 50 odstotkov svoje industrijske produkcije, ravno toliko zunanje trgovine, velik del obresti iz glavnice, naloženih v inozemstvu in da se vsako leto znižajo dohodki ladjeplombe. Stvarno (?) tudi napoveduje, da mora nemško prebivalstvo poginiti vsled lakote še prej, preden se spravi letošnja žetev.

Dnevne novice.

Deželni glavar dr. Šusteršič — častni član »Kmečke zveze za Ljubljansko okolico«. Preteklo nedeljo je izročila deputacija »Kmečke zveze za Ljubljansko okolico« deželnemu glavarju dr. Šusteršiču krasno izdelano častno diplomu društva. V svojem lepem nagovoru je poudarjal načelnik »Kmečke zveze« poslanec Dimnik javno delovanje deželnega glavarja. Deželni glavar dr. Šusteršič je v svojem odgovoru poudarjal, da je zlasti sedanjí čas pokazal odločilno važnost kmečkega stanu za državo, deželo in narod. To je sedaj jasno tudi tistim, ki doslej tega priznati niso hoteli. Njemu — deželnemu glavarju — je bilo od prvega hipa dalje, ko je pred 25. leti vstopil v javno življenje, jasno, da koristno delo za naš narod zamore obstajati v prvi vrsti samo v delu za kmečki stan, ki je glavni steber države, dežele in naroda. — Sedaj, v teh resnih časih, mora biti obrnjena vsa naša skrb na to, da ohranimo, kar se ohraniti dá — ko pa z božjo pomočjo zasije zopet solnce miru, bomo zastavili vse sile za nov, doslej nepoznat napredek kmečkega stanu. — Deželni glavar se je najpristrčneje zahvalil za izkazano mu izredno čast, poudarjajoč, da vidki v tem priznanju svoje dobre volje, ki je in bo vedno veljala kmetu!

+ Novi pomožni škof zagrebške nadškofije. Kanonik zagrebškega katedralnega kapitlja Jožef Lang je z dekretom apostolske konzistorijalne kongregacije imenovan za albandaškega škofa in istočasno za pomožnega škofa zagrebškega nadškofa.

+ Iz bosenske uprave. C. kr. kor. urad poroča z ozirom na poročilo nekega zagrebškega lista o nameravani osební izpremembi na višjih mestih bosensko hercegovske deželne vlade, da so omenjene govornice le kombinacije.

+ V vojni žitni prometni zavod na Dunaju je imenoval notranji minister med drugimi za člana zavodovega predsedniškega sveta državnega in deželnega poslanca in predsednika Kranjske kmetijske družbe komercialnega svetnika Franca Povšeta in deželnega poslanca, veleposestnika barona Apfaltrera pl. Apfaltrern.

+ Umrl je dr. Karel Habietinek, bivši predsednik najvišjega računskega dvora in minister v Hohenwartovem kabinetu. Rojen je bil 2. marca 1830 v Pragi. Rajnikove oče je bil učitelj.

+ Za vojaške vdove in sirote. Svetla dolžnost vlade je, da zagotovi bodočnost vdovam in sirotam ranjencem, ki se vračajo z bojišča ali da jih preskrbi. Sedanje postave ne zadoščajo in ne odgovarjajo nič več sedanjim razmeram. Zasebna dobrodelnost ne more zadoščati. Upravičeni naj ne bodo navezani na dobroto in na usmiljenje, marveč dobe naj, kar jim gre po pravici. Čast domovine in odgovornost nasproti poštrevonalnim narodom zahteva in narekuje, naj država najhitrejša kaj ukrene. Vsak, kdor čuti in misli človeško, uvideva to obveznost in je pripravljen na žrtve. Vun z novo vojaško preskrbovalno postavo! (Rundschau).

+ Pater Abel o naših uspehih. Sloviti govornik in apostol med dunajskim moštvom, jezuit p. Abel, je 14. t. mes. na shodu Katol. moškega društva v Währingu govoril o raznih pravičnih vojskah, ki jih je izvojevala Avstrija tekom zgodovine, ter se dotaknil tudi sedanje vojne in naših uspehov. Rekel je: »Če so Nemci s temi ogromnimi topovi (avstrijskimi!) prodrli v nepripravljeno Belgijo in dosegli take uspehe, ni nič čudnega. Če mi Avstriji v Galiciji le počasi napredujemo, se ne sme pozabiti, da moramo vzdržati cel udar Rusov. Ravno vsled nepopolne hrabrosti avstro-ogrskih vojakov je bilo mogoče, da je mogel Hindenburg prodirati iz Vzhodne Prusije. Mi smo imeli neviden, a večji uspeh nego Nemci na Belgijskem.« Te besede p. Abela so sprejeli poslušalci, kakor poroča »Reichspost«, z velikim odobravanjem.

+ Višji državni pravdnik v Gorici g. Andrej Jeglič je po svoji nevarni bolezni okreval. Dobil je daljši dopust, da si utrdi svoje zdravje. Posle državnega pravičništva bo v njegovi odsotnosti vodil državnega pravdnika namestnik g. Zorzi.

— Krušne karte. Včerajšnje uradno poročilo o novi naredbi glede peke kruha in sladčic nam je naznanilo, da so vse potrebne odredbe za končno ureditev porabe živil že končane in bodo v nekaj dneh razglašene. Za prvi teden aprila meseca pričakujemo krušnih in močnih listkov, najbrže nam ravno velikonočna nedelja prinese to dosedaj neznano vrsto prirhov. Naše krušne karte bodo urejene po berlinskem načinu; veljale bodo samo za en teden, imele bodo vsak teden drugo barvo, ne bo jih mogoče prenesti na drugo osebo in jih bo treba v tekočem tednu popolnoma porabiti, ker prihodnji teden se ne bo dobilo za preostale karte prejšnjega tedna prav nič. Naše karte pa bodo upeljane ne za posamezni kraj, ampak za celo deželo, kar bo

imelo to ugodnost, da boš s svojo karto lahko, kjer boš hotel, v deželi kupil svojih 200 gramov moke in kruha. Karte bodo zračunane na 200 gramov kruha in moke za vsakdanjo potrebo ene osebe. Izdajale se bodo tudi polovične in dvetretjinske karte. Obenem s krušno karto bo vsak gospodar dobil novo tiskano vabilo, da v tretjič napove svoje zaloge žita in moke.

— **Kardinal Agliardi.** V soboto, kakor smo poročali je umrl v Rimu po dolgi bolezni 83letni kardinal Antonio Agliardi. Njegovo ime se je slišalo ob zadnji papeževi volitvi, bolj pa je znan po svojem delovanju v Avstriji. Pokojni kardinal je leta 1892. prišel kot nuncij na Dunaj, kjer je bil glavna opora ranjku dr. Luegru, ki je ravnokar začel razširjati krščansko-socialna načela. Pokojni kardinal je bil odločen mož in je ognjevit branil pravice in koristi sv. Cerkve. Ni se ustrašil krika, da se umešava v notranje zadeve, ko je kot dunajski nuncij govoril in navduševal ogrske katoličane proti civilnemu zakonu. Njegov nastop je povzročil padec zunanjega ministra Kalnokyja. Pokojni kardinal je imel veliko ljubezen do Avstrije.

— **Nove odredbe ogrske vlade glede moke.** Na Ogrskem je sedaj za prevoz pšenice, drugih žit in moke, krompirja in riževe moke potrebna posebna oblastvena legitimacija. Vsakdo je dolžan tekom 3 dni prijaviti svoje zaloge, ki presegajo njegovo domačo potrebo do prihodnje žetve in to odvisno množino proti gotovi ceni prodati deželni gospodarski komisiji. Skrite ali neprijavljene zaloge se zaplenijo. Ovdatelj skritih ali zamočanih zalog dobi petino zaplenjene množine. V soboto je stopila v veljavo vladna naredba, da mora biti vsaka moka zmešana 50% s koruzno moke. Peki smejo peči samo iz tako prirejene moke. V Budimpešti pa smejo peči zemlje samo enkrat na dan.

— **Odlikovan slovenski kadet.** Kakor citamo v naredbenem listu ministrstva za domobranstvo, je bil rezervni kadet Vladimir Muha pri 5. domobranskem polku radi hrabrega in velespešnega vedenja pred sovražnikom povišan v praporščaka in poleg tega odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno.

— **Odlikovanje slovenskega kamniškega junaka.** Gosp. računski narednik Ivan Gamš 97. pešpolka je bil 15. februarja na severnem bojišču odlikovan s srebrno kolajno 1. razreda za hrabrost. Naš slovenski hrabri junak se bojuje od prvega dne, torej že osem mesecev neprenehoma na zgornj omenjenem bojišču ter se, kakor nam je znano, čuti še vedno zdravega in čvrstega.

— **Promocija.** Dne 17. marca 1915 je bil na dunajski univerzi promoviran doktorjem prava absol. jurist Josip Cepuder.

— **Smrtna kosa.** Umrl je pri št. Juriju pod Kumom dne 20. marca gospod Tomaž Martinčič, oče vojne kurata gosp. Andreja Martinčiča, ki je v Przemyslu. Drug sin je na južnem bojišču. Naj v miru počiva. — Z Dol pri Litiji se poroča, da je umrla daleč okoli znana Ana Fakin, bivša gostilničarka v 76 letu starosti. Dne 26. januarja so pa našli Matija Fakina, posestnika z Robčnega Vrha v snegu mrtvega, blizu doma kjer je nabrže vsled napora gredoč s sejmja v Radečah zaostal. — V Novem mestu je umrla gospa Ivana Ramor, roj. Peternel, soproga c. kr. cestnega mojstra. — V Gradcu je umrl vpokojeni major Rudolf Kolarič. — V Vrdniku je umrl g. dr. Marko Bobinac. — V Karlovcu je umrl odvetnik dr. Branko Kornicer. — V Zagrebu je umrl v 56. letu starosti blagajnik drž. blagajne Misko Majer, ki je uglašil znano koračnico »Junak iz Like«.

— **Gorica v prvem cvetju.** Že nekaj dni cveto v Gorici in okolici tupatam mandlji, in belo cvetje mandljevih dreves se zdi kakor beli oblaki po zelenih gričih v prekrasnem pomladanskem solncu. Bog daj še dalje tako lepo vreme in kmalu bo vse belo okrog in okrog.

— **Žalosten slučaj.** Pretekli teden je umrla v Lokovcu nad Gorico 28letna gospodinja Lucija Bratuž, zapustivši 6 nepreskrbljenih otrok. Najstarejši je star 6 let, najmlajši dva meseca. Mož je v vojski in že 4 mesece ni glasu o njem. Bog taj malo takih slučajev!

— **Mlajši brat ovadil starejšega radi razpečavanja ponarejenega denarja.** Iz Gorice: Pred kratkim so poročali listi, da so v Malih Zabljah prišli dva brata, ki sta kupovala slanino in jo plačevala s ponarejenim denarjem, 1-žronskimi novci. Ta vest se je našala na brata Stopar. Resnica na tej vesti pa je, da je bil radi tega čina zaprt le eden teh bratov. Ovadil ga je mlajši brat. Sedaj je izpuščen iz preizkovalnega zapora, a preiskava še teče.

— **Ko se je grela, se je opekla.** V Šmarjah v goriški Vipavski je grela

pri ognju osamela ženica Mahnetova. Pri tem se ji je vnela obleka in ženica je dobila nevarne opekline. Prepeljali so jo v goriško bolnišnico.

— **Iz ruskega in srbskega ujetništva.** Te dni je pisal domov iz ruskega ujetništva že dolgo pogrešani in za mrtvega smatrani Feliks Štokelj iz Vel. Zabelj na Vipavskem. Piše iz Tomška v Sibiriji. Pravi, da je tam 38 do 45 stopinj mraza. V pismu prosi domače, naj mu pišejo, če bo vojska še dolgo trajala. To je tretji ujetnik iz te vasi v ruskem ujetništvu. — Kristijan Troha, mizar v Vel. Zabljah, se je oglasil iz ruskega ujetništva po treh mesecih. Piše, da so Rusi zelo prijazni in dobri ljudje. Za Božič in Novo leto so vse ujetnike lepo obdarovali. Nahaja se v jekaterinoslavski guberniji. — Takoj v sosedni penzanski guberniji v mestu Čembar se nahaja že od začetka vojne Alojzij Paljki iz Vel. Zabelj. Njegov brat Valentin pa je bil meseca novembra ujet na srbskem bojišču in se nahaja v Nišu. Ta pa piše, da se v srbskem ujetništvu godi zelo, zelo slabo. Kolikor je uradno dognano, sta iz Vel. Zabelj padla doslej le dva.

— **1000 železniški voz koruzne moke za Dunaj.** Dunajski župan je kupil 1000 železniških voz koruzne moke za aprovizacijo mesta. Včeraj je mesto oddalo pekovski zadrugi 800 vreč moke.

— **Iz seznama izgub št. 143.** Nadporočnik dr. Maks Abram, 97. pp., iz Kobilaglave, mrtev (25. 11. — 1. 12. 1914.); stotnik Bednarz Ernest, 97. pp., iz Trsta, mrtev (25. 11. — 1. 12. 1914.); poročnik Berce Jožef, 97. pp., 2. stot., iz Lancovega, ranjen; praporščak Bošnič Anton, 97. pp., 11. stot., ranjen; kadet Castellan Alojzij, 97. pp., 12. stot., ranjen; poročnik Čošić Josip, 97. pp., 7. stot., ranjen; poročnik Dejak Rihard, 97. pp., 9. stot., iz Trsta, ranjen; kadetni aspirant Duje Alojzij, 97. pp., 7. stot., ranjen; poročnik Fiala Ferdinand, 3. dom. pp., 4. stot., ranjen; praporščak Kintz Walter, 97. pp., 9. stot., iz Trsta, mrtev (18. — 31. 10. 1914.); praporščak Kolarowski Julij, 97. pp., 5. stot., ranjen; poročnik Koser Oton, 97. pp., 10. stot., iz Ptuj, ranjen; praporščak vitez Kremer Rafael, 97. pp., 10. stot., iz Trsta, ranjen; praporščak Mahaček Henrik, 97. pp., ujet; kadet Majer Ivan, 97. pp., 5. stot., ranjen; poročnik Markari Maks, 97. pp., ujet; kadetni aspirant Radej Franc, 97. pp., 2. stot., iz Celja, ranjen; poročnik Ratzenberk Erhard, 97. pp., 12. stot., ranjen; praporščak dr. Stela Franc, 20. pp., ujet; nadporočnik Stenta Rihard, 97. pp., 11. stot., mrtev (18. — 31. 10. 1914.); stotnik Zeh Humbert, 97. pp., 1. stot., iz Trsta, ranjen.

— **Iz seznama izgub št. 144.** Nadporočnik Hočevar Ignacij, črnovoj, pp. št. II., 6. stot., iz Kamnika, mrtev (1. 11. — 10. 12. 1914.); namestnik asist. zdravnik dr. Primšar Franc, 89. pp., 14. stot., mrtev.

— **Vlom v župnišče.** V nedeljo 21. t. m. med dopoldansko službo božjo krog 9 ure, ko nikogar ni bilo doma, je več zlikovcev vlomilo v župnišče v Kokri. Na onstran ceste proti hribu obrnjeni strani župnišča so odkrili streho in prišli v župnikovo stanovanje. Tu so razbili leseno cerkveno skrinjico, razbrskali po vseh drugih predelih in odnesli več tisoč kron denarja (osem sto kron župnikovega in cerkvenega denarja). Neki otrok, ki je bil poslan na pošto, je videl ko sta dva tatova skočila čez plot in potem zbežala v hrib. Kokrijani, ko so zapazili izvršeno so šli za njima, zasledovanje pa je bilo doslej brezuspešno. Menda so našli le dva med begom od tatov izgubljena robca. Ravno v tem župnišču so že pred več leti tatovi pokradli in odnesli iz cerkve monštranco, kar so pa dobili vse nazaj.

— **Z Bleda:** Minuli teden se je vršil v naši fari sv. misijon, katerega so izborni vodili preč. g. duhovniki misijonske družbe sv. Vincencija Pavlanskega: preč. g. vodja Janez Zdravlič, preč. g. Alojzij Plantarič in preč. g. Peter Floran. Farani in iz sosednjih župnij so se udeleževali sv. misijona v najboljšem številu. Domači gospod župnik in svetnik Janez Oblak je zadel kar najugodnejši čas, ko kliče še vedno bojni grom topov kakor veliki misijonski zvon po vsem svetu: Nazaj k Bogu!

— **Ustanove za slepe.** Dve ali tri mesta ustanove barona Karola Floddnigra in ilirske ustanove za slepe se podeli z začetkom šolskega leta 1915—1916. Pravico do ustanove imajo ubogi ter na Kranjskem rojeni zapušteni otroci obojega spola, posebno sirote, ki so najmanj 7 in ne več kot 14 let stari. Prošnje do 10. majnika potom glavarstva, oziroma ljubljanskega mestnega magistrata.

— **Vsem p. n. naročnikom »Slovenskega Sadržaja«** uljudno javljamo, da

smo prilogo za 2. in 3. številko dobili prepozno in smo morali list preje izdati. Zaostalo podobno bomo priložili prihodnji številki, ki izide 15. maja.

— **Opomin mesarjem in kmetovalcem.** Zadnji čas se dogaja, da mesarji kupujejo breje svinje in jih pokoljejo. Tega pa seve niso krivi mesarji ampak kmetovalci sami, ki vedo, da so svinje breje. Vzrok je ta, da so breje svinje nekoliko cenejši kot navadni prešiči za meso. Vendar pa ni dopustno brejo svinjo prodati mesarju, akoravno je cenejši od navadnega prašiča. To je zlasti letos nedopustno, ko nam bo meseca junija primanjkovalo plemenskih prasev. Opozarjamo, da se bode v bodoče pazilo, kdo proda brejo svinjo mesarju ter se ga bode brez pardona ovadilo pri okrajnem glavarstvu. Kaznuje se pa mesarja in kmetovalca v smislu naredbe od 23. decembra 1914. R. G. Bl. Nr. 353. Kazen do 500 K ali pa en mesec zapora.

— **Laškim liram** je poskočil kurs na 1 K 32 vin.

— **Umrl je v Čepinu za kužno boleznijo,** ki si jo je nakopal v Srbiji »Doma gojec« Karel Šponar, eden izmed najboljših propagatorjev katoliške ideje med hrvatskim ljudstvom.

— **V ruskem ujetništvu** je bivši učitelj Svanjak s Koroskega.

— **V Škofji Loki** so potegnili iz Sore nekega moža, starega okoli 40 let in precej čedno oblečenega. Pri sebi je imel denarnico za bankovce, ki je pa bila prazna, v žepu so našli le 6 vinarjev. Na glavi je imel tri rane, zato so ga zdravniško obducirali. Kdo je ta ponesrečenec, še ni znano.

— **Oglasil se je iz ruskega ujetništva** bivši načelnik loškega Orla in cerkvenik pri uršulinkah, Luka Krek. Zanimivo je, kar piše, naj se ga namreč naroči na knjige družbe sv. Mohorja, ker misli kmalu priti domov. Nahaja se v guberniji Tobolsk.

— **Prekrščena občina.** Ni še dolgo, ko je bila na Ogrskem po znanem Andrassyjevem zakonu slovaška občina Kacvin prekrščena v Szepesminidszent. Na prošnjo občine je dovolil notranji minister, da se sme občina zopet imenovati s svojim pravi imenom — Kacvin.

— **Moral je izstopiti iz stranke.** Član neodvisne stranke poslanec Emerik Ivanek je bil zapleten v vojaške dobave, posebno pri dobavi mesa, ter ga je zaradi tega pozvala uprava stranke, naj izstopi, kar je tudi storil.

— **Sestanek furlanskih županov** iz gradiškega okraja je bil v sredo v Gradiški. Sklical ga je deželni glavar dr. Faiduti. Navzoč je bil tudi deželni tajnik dr. Grusovin.

— **Pomanjkanje mleka v Budimpešti.** V Budimpešti vedno bolj čutijo pomanjkanje mleka. Izdati nameravajo dva odloka glede na pomanjkanje mleka. Prvi odlok prepove pobijanje krav. Ogrsko notranje ministrstvo pa odredi, da se sme gostom dajati bela kava v kavarnah hotelih itd. le do 10. ure dopoldne.

— **Nesreča v Trbižu.** Dne 20. t. m. popoldne se je udril sneg s strehe v Trbižu, ki je podsul 72letno Marijo Pečar. Vojaki so Pečarjevo izkopali iz snega. Pečarjevo, ki je močno poškodovana, so prepeljali v bolnišnico.

— **Obdelovanje vojaških vežbališč.** Praška »Union« poroča, da je vojno ministrstvo odredilo, da se obdelajo vojaška vežbališča. Izvzeta so seveda tista, katera neobhodno rabijo za vežbanje čet. V Ljubljani so prostor pred šentpetersko vojašnico že razorali.

— **Svilnato blago se podraži.** Zveza tvorničarjev za svilnato blago v Nemčiji je sklenila zvišati cene za 2 do 4%.

Strašne nesreče na morju.

Štiri izseljeniške ladje se potopile. — Utonilo do 300 ljudi. — Na stotine ladij bežalo pred viharjem v pristanišče.

Pariz, 22. marca (Kor. u.) »Agence Havas« poroča iz Algezvias: Ob obrežju divja na morju dva dni strašen vihra. Stotine ladij vseh narodnosti je pobegnilo v Algezvijski zaliv. Potopile so se štiri ladje s španskimi izseljenci. Število utopljenecv cenijo nad 300 oseb.

Ljubljanske novice.

Ij Zopet velik vojaški koncert v deželnem gledališču. V četrtek, dne 25. marca 1915 bo velik dobrodelni koncert združenih godb c. in kr. pehotnih polkov št. 17 in 97 na korist »vojni oskrbi«. Spored: 1. Dvorak: »Husitská«, dramatska ouvertura. 2. Grieg: II. orkestrska suita k »Peer Gyntu«. a) Jutranje občutje, b) Smrt Aze, c) Ples Anitre, d) V dvoranah gorskega kralja. 3. Parma: Predigra k Ernst pl. Wildenbruchovi baladi »Schön Adelheid«. 4. Smetana: Uvod in prihod kralja Vladislava iz opere »Dalibor«. 5. Bach-Gounod: a) »Ave Maria«, b) Bocherini:

»Menuetta«. 6. Weber: Overture k operi »Oberon«. — Začetek ob 7. uri 30 min. Predprodaja vstopnic v Češarkovi trafiki v Selenburgovi ulici in zvečer pri blagajni. Po sijajno uspelem koncertu je vsekakor pričakovati, da bo tudi ta koncert zbral v deželnem gledališču vse prijatelje glasbe.

Ij **Socialni tečaj** (IV. večer, je v odd. 22. marca 1915 predsednik S. K. S. Z. poslanec dr. Krek, dasi še ni popolnoma ozdravil. Predaval je o razločku med naravnim in kapitalističnim gospodarstvom. Poljudno je pojasnil udeležencem, kako da poslujejo borze, ki jih sedanji kapitalistično-gospodarski ustroj družbe ne more pogrešati. Udeležba je bila zelo lepa. Prihodnji ponedeljek predava v socialnem tečaju poslanec dr. Krek o akcijskih družbah.

Ij **Slovensko delavsko stavbinsko društvo.** Ravnateljstvo omenjene zadruge se je v svoji včerajšnji seji tako sestavilo: Predsednik posl. dr. Krek, podpredsednik gosp. Alojzij Kocmur, tajnik Moškerc, blagajnik Soukal.

Ij **Seja načelstva Jugoslovanske Stokovne Zveze** je napovedana v petek, 26. t. m., ob pol 7. uri zvečer v društveni pisarni. Med drugim se sklepa o računskem zaključku za leto 1914. in kdaj naj zboruje redni glavni občni zbor.

Ij **Raport štacijskega poveljstva.** Štacijsko poveljstvo naznanja, da se vrši v svrhu razglasitve važnih povelj dne 26. t. m. od 9. do 12. ure dopoldne za častnike, kadete in vojaške uradnike štacijski raport. Kdor se ne more javiti radi bolezni, naj se opraviči z vojaškim zdravniškim spričevalom.

Ij **Iz magistratnega gremija.** Lekarnat g. Gabrijel Piccolli želi svojo hišo nekoliko predelati, zlasti pa okrasiti fasado. — Josip Stupica, sedlar v Slomskovi ulici, želi napraviti železna okna pri svoji delavnici. Obema imenovanima se je podelilo stavbeno dovoljenje. — Josip Preša je zgradil v Spodnji Šiški novo hišo, za kar mu je gremij podelil uporabno dovoljenje. — Justina Gaber bo smela napraviti na svojem vrtu vrtno hišico. — Emil Navinšek želi napraviti izločno omarico, ravno tako Marija Tičar, kar se obema dovoli. — Anton Degenghi je vpeljal v vseh svojih prostorih, tudi v kletih v starem Kolizeju električno luč, ravno tako se je poročalo, da od podzemeljskih prostorov v hiši hotela »pri Maliču« porablja samo one prostore, kateri so policijsko dovoljeni. — Fran Hribernik se je oddala v najem parcela na Martinovi cesti za letno vsoto 25 kron.

Ij **K napadu na gosp. De Schiava** se nam poroča, da napadalec Podobnik ni doma iz Škofje Loke, ampak iz občine Oselica.

Ij **Zamenjal je vojaku** nekdo na vožnji iz Maribora v Ljubljano nek zavitek. Dotičnik naj zavitek pošlje na Jakoba Viranta, Ljudski Dom, kjer dobi svojega nazaj.

Ij **Krojaška zadruga v Ljubljani** je imela svoj občni zbor 21. t. m. Vodil ga je načelnik zadruge g. Franc Jeločnik. Načelstvo je imelo leta 1914. deset sej in več sestankov. Zadruga je štela 88 ženskih in 79 moških članov. Dohodki zadruge so znašali lani 1471 K 53 v, izdatki 1388 K 80 h. premoženje znaša 4673 K 28 v. Načelniku Jeločniku, ki vodi zadruge že 15 let, se je po navdušenem govoru obč. svetnika Ložarja izročila umetno izdelana adresa in krasen šopek. Sklenilo se je soglasno, da se ustanovi zadruga posredovalnica za delo.

Razna porečila.

AMERIKANCI GRADE NOVE, VELIKANSKE PETROLEJSKE ČISTILNICE.

Berlin, 22. marca. Iz New Yorka se poroča: Mexican Petroleum Company zgradi velikanske čistilnice v New Yorku, Panami in v Bostonu.

MILJONSKI DAR ROCKEFELLERJA ZA BELGIJO.

Ameriški milijarder Rockefeller je ameriški »Relief Commission for Belgia« za vso nadaljno vojno dobo zagotovil mesečni prispevek po pet milijonov frankov.

PAPEŽ BENEDIKT SE DA SLIKATI.

Rim, 17. marca. Papež je sprejel v avdijenci slavnega francoskega slikarja Bernarda, ki ga bo slikal. Papež je tolažil umetnika, katerega sin je v francoski vojski, pa že pet mesecev o njem ni nobene vesti.

D'ANNUNZIO V REIMSU.

Rim, 18. marca. Iz Pariza se poroča, da sta se Gabriele d'Annunzio in Ugo Ojetti s posebnim dovoljenjem Joffrejevih včeraj podala v Reims, kjer sta imela priliko, da sta si natančno ogledala stolnico in bambardirane okraje mesta.

Gospodarska vojska proti Avstriji in Nemčiji.

Bern, 20. marca. Zavezniki se trudijo, da bi izpodrinili avstrijsko in pa nemško trgovino v Švici. Angleški konzulati so dobili posebne trgovske zastopnike, francosko in rusko poslašništvo pa posebnega trgovskega atašea.

Kako so mažarski trgovci goljufali erar.

O goljufijah z blagom prinašajo mažarski listi poročila po izjavah policije, v katerih pravijo: »Policija je pri mnogih trgovcih z blagom napravila hišne preiskave, in je našla mnogo starega barvanega blaga, iz katerega so potem izdelovali trgovci obleke za vojake. Policija je zaslišala trgovca Ladislava Neumanna, kateri se je zagovarjal, da je vojski vedno pošiljal le dobro blago. Njegova tvrdka je dobila naročilo za 70.000 metrov sivga blaga in 50.000 parov volnenih čepic, katere da so bile vse dobre. Medtem se je pa dokazalo, da je bilo blago staro in barvano, ravnotako tudi čepice. Oboje se je takoj raztrgalo in zato je Neumann zaprt. Policija je napravila preiskavo pri trgovskih tvrdkah Bastir, Galantay és Társa, nato pri tvrdki D. Hecht ter je povsod zaplenila vse rezervno blago.

Iz teh podatkov se vidi, kako so trgovci na naravnost nečuten način izvajali svoje goljufije. Dognalo se je, da so trgovci z blagom poslali pri razpisu najboljše blago kot vzorec, a ko so dobili naročilo, tedaj so izdelovali obleke iz ničvrednega blaga in jih pošiljali vojski. Vojni upravi so prodajali obleke iz pavolnega blaga celo iz nitne in druge neporabne tkanine. Pri tem so si nabrali premoženja za več milijonov kron. Medtem se je ta goljufija izvajala tudi na drugi način: Nekateri trgovci so poslali v skladišča blago popolnoma dobre kakovosti. Iz teh skladišč so potem dobivali krojači blago. Ko so krojači dobili dobro blago, so prišli k njim trgovci, ki so prodali erarij blago, s krojačem napravili pogodbo in krojači so to blago vrnili trgovcem, kateri so ga zamenjali s slabšim in nerabnim blagom, iz katerega so potem krojači izdelovali obleke za vojsko. Na čisto nenavaden način je ogoljufala erar tvrdka Kohn Zsigmund és Társa. Ta tvrdka je prevzela dobavo bluz, suknj, hlač in čepic. Svojo delavnico so napravili v prostorih neke kavarne, kjer je delalo navadno 50 do 60 ljudi. Delavnica je dobila predpise, iz kako širokega blaga mora izdelovati bluze, hlače in suknje. To se razume, da je morala tvrdka predložiti račune, koliko blaga da je porabila. Neki krojač je predlagal Kohnu, naj se ne drži predpisov, ker ako pri rezanju obleke pri vsakem metru napravi obleko samo za 1 cm ožjo, more pri milijon metrih profitirati za 10.000 m blaga. Kohnu se je ta ponudba dopadla, prišel je tako delati in kmalu je prišel do velike množice suknja. Policija je izvršila v delavnici preiskavo ter je natanko izračunala, za koliko je erar ogoljufan. Policija sedaj preiskuje pri tvrdki Ladislav Schwarz, kjer bo menda tudi nekaj aretacij.

Epidemija obogatenja na račun vojakov.

«Budapesti Hirlap» se v uvodnem članku peča s pomanjkanjem moke in z gotovimi goljufijami, ki so se dogodile te dni. List pravi, da je dosedaj molčal, ker ni hotel v sedanji dobi spravljati v javnost nemoralne epidemije, ki se je polastila enega dela mažarskega prebivalstva: epidemije bogastvaželjnosti. Vsak hoče vojno izrabiti v to, da čez noč obogati, kar je v sedanjem času naravnost zločinsko početje. Seje te dni so se mimogrede objavile v listih vesti o nekem tovarnarju v Marmarosszigetu, ki je armadi prodal ogromno število čevljev, ki so imeli podplate iz papirja. Par dni nato smo čitali, da je nekoliko budimpeštanskih trgovcev s suknom pobralo po svojih skladiščih blago za ženske obleke, ga dalo prebarvati in iz njega napraviti vojaške obleke, ki jih je kupila armada. Neki drug budimpeštanski mešan je prodajal vojski pokvarjeno mast, neki budimpeštanski tovarnar pa je prodal armadi nekoliko vagonov takih ročnih lopat, ki so se ob prvem dotiku z zemljo zvile kakor navadna pločevina. Toliko se je že čulo in slišalo o takih stvareh, da ni mogoče več molčati. Tudi pomanjkanje moke se mora pripisovati takim in sličnim brezdušnim manipulacijam. Ne smemo se zadovoljiti s tem, da bodo ti ljudje kaznovani kakor določa zakon. Ta pojav se mora tudi javno ožigosati.

Izdaja konzorcij »Slovenec«.

ker kaže, da je v gotovih krogih vojna zadušila moralni čut in da se na nič drugega ne misli nego samo na to, kako bi se obogatilo, in to na škodo naših junakov, ki se bore na bojnem polju. Ne more se dovolj obsojati takega Mažara, ki je sposoben, da naravnost goljufa naše junake, da jim pošilja čevlje s papirnatimi podplati in ga ne boli srce pri misli, da bodo ostali bosi nekeje v Karpatih.

ANTI-KVARIAT »KATOLIŠKE BUKVARNE« V LJUBLJANI.

ima na razpolago po skrajno nizkih cenah: Schleiniger, Das kirchliche Predigtamt nach dem Beispiele und der Lehre der Heiligen und der grössten kirchlichen Redner. Freiburg 1864. 2. natis. Vezano 3 K 20 vin.

Schleiniger, Muster des Predigers. Eine Auswahl rednerischer Beispiele aus dem homiletischen Schatz aller Jahrhunderte. Freiburg 1868. Vez. 3 K 60 vin.

Schleiniger, Die Bildung des jungen Predigers. Freiburg 1865. 2. natis. Vez. 1 K 80 vin.

Schleiniger, Grundzüge der Beredsamkeit. Freiburg 1868. 3. natis. Vez. 2 K 10 vin.

Gemminger, Der Marlen-Prediger. Eine homiletische Monatschrift. Jahrgang 1863. und 1864. Vez. v 2 zvezka 3 K.

Zollner, Das kath. Christenthum oder Katechismuspredigten. Jahrg. 1—4. 8 zvezkov vez. v 4 knjige 8 K 80 vin.

Mehler, Beispiele zur gesamten christkath. Lehre nebst Schrift- und Väterstellen nach Ordnung des Katechismus von P. Canisius. 5 zvezkov, Regensburg 1851. 3. natis. Vez. 5 K 80 vin.

Mehler, Aloysius-Predigten oder Andreden und Vorträge am Aloysiusfeste und bei Aloysiusandachten sowie bei Bundesversammlungen. Regensburg 1855. Vez. 1 K.

Hettinger, Die Dogmen des Christenthums. 2 zvezka. Freiburg 1869. Vez. 2 K 80 vin.

Hettinger, Der Beweis des Christenthums. 2 zvezka. Freiburg 1867. Vez. 2 K 80 vin.

Eberhard, Fest- und Gelegenheitspredigten. Trier 1878. 2 zvezka. Vez. 3 K.

Eberhard, Homiletische Vorträge über das 1., 2., 3., 4. und 5. Buch Moses. Trier 1877. 2 zvezka. Vez. 3 K.

Wilmers, Lehrbuch der Religion. 4 zvezki. Münster 1885. 4. natis. Vez. 9 K.

Sintzel, Leben und Taten der Heiligen. 4 zvezki. Vez. 3 K 80 vin.

Ehrler, Das Kirchenjahr. Eine Reihe von Predigten über die vorzüglichsten Glaubenswahrheiten und Sittenlehren. 4 letniki. Freiburg 1872—1875. 2. natis. Vezano 10 K.

Chaignon, Betrachtungen für Priester. Brixen 1870. 5 zvezkov. Vez. 4 K 50 vin.

Scaramelli, Anleitung zur Ascese. 4 zvezki. Regensburg 1867. 2. natis. Vez. 3 K 50 vin.

1 steklenica 20 vinarjev. Naročila po povzetju.

Stefan Miholič, kavarar v Ljubljani, naznanja v svojem in v imenu soproge Ane ter ostalih sorodnikov, da je njih prelihtljeni sinček, oziroma brat in bratranec

VIKI

v nežni starosti 2 1/2 let, danes preminul.

V Ljubljani, dne 23. marca 1915.

V najem se odda pod ugodnimi pogoji vsled smrti lastnika

koncesija za gostilničarsko obrt s primern. prostori.

Več pove uprava »Slov.« 602

SANATORIUM EMONA

ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.

PORODNIŠNICA.

LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4

SEPIZIRANIK PRINARJ DR. FR. DERGANC

Samostansko oskrbnništvo v Zatičini sprejme oženjenega

žagarja

za stalno delo.

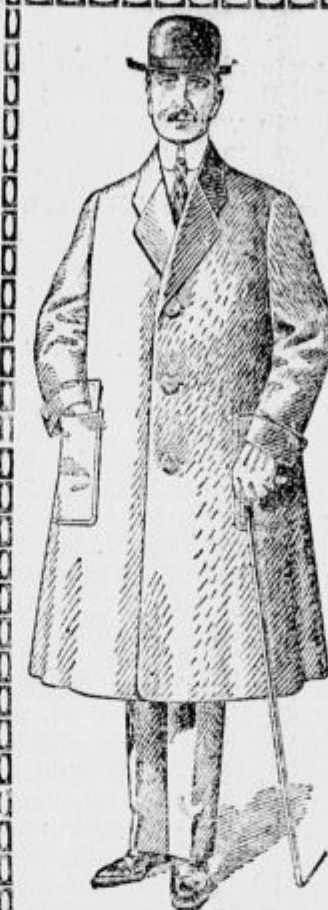
626

Večjo množino

sena

bodisi vezano ali prosto, za odjem marc, april, maj t. l. kupi

M. Lavrenčič, trgovec sena v Postojni.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TEREZIE CESTA 57. 14. NOVI SVET NASPROTI KOLIZEJA ZAHTEVAJTE PRVI SLOV. CENIK BREZPLAČNO

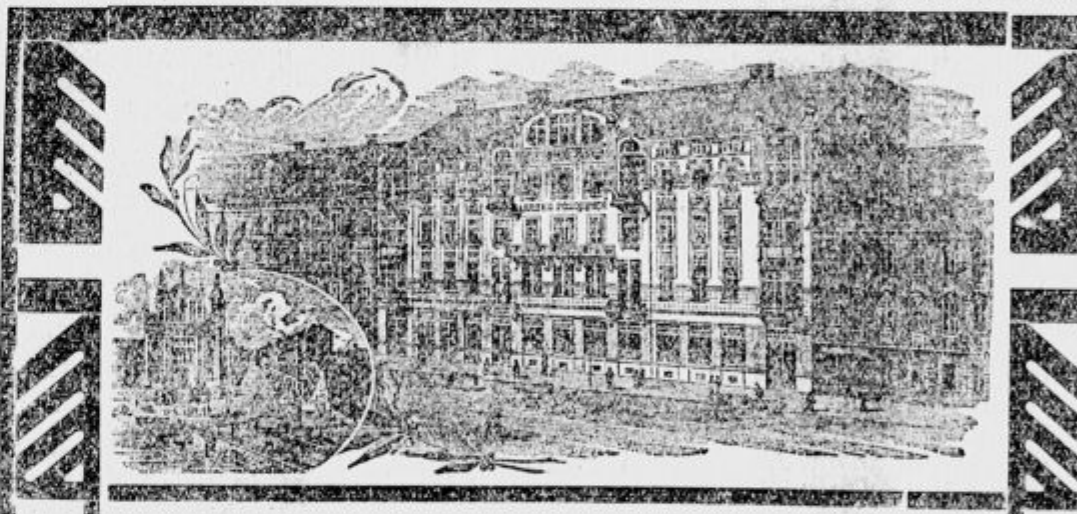
Tvrdba

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporoča svojo bogato zalogo

zgotovljenih oblek za gospode in dečke ter moderne novosti v konfekciji za gospe in gospodične.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Mikloičeva cesta šte. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela »Union« za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadržniki temveč

tudi cela dežela Kranjska

ter jih obrestuje po 4 3/4 % brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 K čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohnan. položnice brezplačno na razpolago.

Natelsivo.